

Verkiezingsprogramma

Gemeenteraadsverkiezingen Huizen 2022



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	4
2 Speerpunten	5
3 Kandidatenlijst	6
4 Wat is er bereikt?	7
5 Betrouwbare overheid	9
5.1 Vertrouwen	9
5.2 De gemeente, dat zijn we samen.....	9
6 Zorg	13
6.1 Volksgezondheid.....	13
6.2 Zorg voor kwetsbare inwoners.....	14
6.3 Mantelzorgers.....	15
6.4 Vrijwilligers	16
6.5 Iedereen telt en doet mee.....	16
6.6 Langer zelfstandig	17
6.7 Ouderen.....	17
6.8 Opvangvoorzieningen	18
6.9 Zorg voor vluchtelingen	19
7 Gezin, jeugd en onderwijs	21
7.1 Ondersteuning van kinderen en jongeren	21
7.2 Onderwijs	23
8 Veiligheid	26
8.1 Een veilige samenleving	26
8.2 Drugs en drank	27
8.3 Ondernijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld	30
8.4 Veiligheid, kindermishandeling en huiselijk geweld.....	30
9 Energie, klimaat en milieu	31
9.1 Duurzame Ontwikkelingsdoelen	31
9.2 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte.....	31

9.3	Klimaatadaptatie en Natuurbeleid	34
9.4	Afvalstoffen.....	35
10	Meedoen op de arbeidsmarkt.....	37
10.1	Aan het werk.....	37
10.2	Armoede en preventie.....	38
11	Kunst, cultuur en sport.....	41
11.1	Kunst, cultuur en erfgoed.....	41
11.2	Sport	43
12	Economie	45
12.1	Zzp'ers.....	46
12.2	Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen	46
12.3	Bloeiende kernen.....	46
12.4	Recreatie en toerisme	47
12.5	Werken en rusten	47
13	Wonen en ruimte	49
13.1	Wonen.....	49
13.2	Ruimte.....	52
14	Mobiliteit.....	55
14.1	Fiets	55
14.2	Voetgangers.....	56
14.3	Openbaar vervoer.....	56
14.4	Parkeren	57
14.5	Verkeersveiligheid.....	57
15	Financiën	58

1 Inleiding

Op 16 maart 2022 worden in de meeste Nederlandse gemeenten gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Verkiezingen die gaan over uw, jouw, onze en mijn directe leefomgeving. En daar hebben we samen het beste mee voor!

We komen uit een bijzondere tijd. Nog niet zo lang geleden konden we ons niet voorstellen dat een virus zoveel discussie op zou werpen. Dat de polarisatie in de samenleving zo sterk zou toenemen en er steeds minder vertrouwen in elkaar, in overheden en instanties zou zijn. Maar dat virus bracht ook gemeenschapszin en omzien naar elkaar naar boven, belangrijke bouwstenen voor een sterke samenleving.

Behalve de coronapandemie zijn er meer punten waar we in Huizen mee aan de slag moeten. De gemeente vergrijst, de Wet maatschappelijke ondersteuning en de jeugdzorg kosten steeds meer geld. Voorzieningen staan onder druk, er is steeds minder geld voor activiteiten die we altijd als vanzelfsprekend hebben beschouwd. Ook in Huizen zijn er veel jongeren, starters en ouderen al langer op zoek naar geschikte en betaalbare woonruimte.

Maar nog steeds wonen we in een prachtige gemeente, tussen water, natuur en steden in. Nog steeds beschikken we over een goede financiële reserve. Nog steeds zijn er mensen en verenigingen in Huizen die willen werken aan een sterke samenleving.

De ChristenUnie streeft naar dienstbare politiek. Dat betekent in vertrouwen ruimte geven aan initiatieven in de samenleving. Een samenleving die oog en oor voor elkaar heeft. Waar we elkaars verrijking zijn. Om dat van elkaar te zien, is ruimte nodig, zijn plekken van ontmoeting nodig. Om elkaar weer te ontdekken via een nieuwe 'Huizer Courant', of de Huizerdag of in de Oude Kerk, zodat we weer weten waarom we Huizers zijn.

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christelijke partij inspireren door de Bijbel. In de Bijbel gaat het over mensen, over samenleven en ook over de overheid. De Bijbel heeft een bevrijdende boodschap die hoop geeft.

De ChristenUnie zet in haar werk in de gemeenteraad in op luisteren en samenwerken. Het wel of niet deelnemen aan een coalitie is daarbij niet doorslaggevend. We willen politiek ruimte houden. Dus geen dichtgetimmerd coalitieakkoord, maar een zo breed mogelijk gedragen college- of raadsprogramma, zonder in klassieke verhoudingen van coalitie en oppositie te vervallen.

Welke standpunten we innemen in de raad wordt primair bepaald door de uitgangspunten van de partij die onder meer zijn vastgelegd in dit verkiezingsprogramma. Als fractie willen we als betrouwbaar en constructief bekend staan in Huizen. Vrede en recht vinden we niet alleen in woorden maar ook in onze houding en in ons handelen. De ChristenUnie wil zich daarin laten leiden door wat de Heer van mensen vraagt: "Niet anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God" (Micha 6:8).

Wessel Doorn
Lijsttrekker

2 Speerpunten

3 Kandidatenlijst

4 Wat is er bereikt?

Uit het programma 2018 -2022:

1. Maatschappelijk verantwoord aanbesteden en inkopen
2. Investeren in spelen en bewegen voor jong en oud
3. Meer aandacht voor Eenzaamheid
4. Integrale gezinsaanpak bij jeugdproblemen
5. Blijvende/meer aandacht voor preventie Alcohol, Roken, Drugs en seksuele weerbaarheid
6. Schoolzwemmen blijft
7. Vergoeding leerlingenvervoer speciaal onderwijs handhaven
8. Goede opgroei- en opvoedondersteuning
9. Schuldhulp: Probleemsituaties zo vroeg mogelijk signaleren en adequaat aanpakken om escalatie te voorkomen.
10. Extra aandacht voor (gezinnen met) kinderen die langdurig een uitkering ontvangen voor ontwikkeling van kinderen
11. Vernieuwen accommodatie Sijsjesberg
12. De buurtsportcoaches blijven
13. Bescherm de historische Huizer cultuur
14. Voorlichting benutting sport- en cultuurdeelname minima (jeugdsportfonds en participatiefonds)
15. Stimuleren verduurzaming van woningen en bedrijfsgebouwen
16. Het Goois Natuurreservaat blijvend versterken
17. Sociale huurwoningen klimaatneutraal in 2040
18. Informatiepunt duurzaamheid inrichten (duurzaamheidscafé)
19. Groene tuinen en daken tegen wateroverlast en hittestress
20. Meer oplaadpunten elektrische auto's en fietsen
21. Invulling geven aan opdracht sociale woningbouw
22. Passende invulling voor de Trappenberg
23. Onderzoek verkeersknelpunten
24. Parkeren blijft gratis

Enkele punten buiten het verkiezingsprogramma:

1. Jeugdparticipatie
2. Aanpak invasieve exoten
3. Kerkensie (Nieuwe Kerk)
4. Uitvoering Cultuurnota
5. De Oude Begraafplaats / vissersgraven hebben een monumentale status
6. Rookvrij opgroeien
7. Motie Kustvisie
8. Amendement extra verhoging onroerende zaakbelasting (ozb): juli 2020: niet gehaald, wel aanloop naar begrotingsbehandeling 2021 (nov '20)
9. Inbreng Regiovervoer 2019, motie op evaluatie
10. Diverse moties/amendementen regionale samenwerking Gooi- en Vechtstreek en Metropoolregio Amsterdam
11. Bescherming industrieel erfgoed

12. Motie zonder geld geen gemeenten (inzet VNG extrageld gemeenten)
13. Amendement: voorkomen stapeling bezuinigingsmaatregelen Wmo en jeugdzorg
14. Verduurzamen gebruikte catering materialen gemeentehuis (bv plastic bekers)

5 Betrouwbare overheid

5.1 Vertrouwen

Wij zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk moreel en integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving. Net zo belangrijk is een samenleving die zich realiseert dat een overheid niet alles kan oplossen en zelf ook verantwoordelijkheid neemt. Het is daarom belangrijk dat samenleving en bestuur groot vertrouwen in elkaar hebben.

De ChristenUnie wil mee bouwen aan vertrouwen door:

- Open, herkenbaar en betrokken aanwezig te zijn in Huizen;
- In te zetten op goede relaties met inwoners;
- Eerlijk te zijn en geen beloftes te doen die we niet na kunnen komen;
- Politieke processen zoveel mogelijk in de openbaarheid plaats te laten vinden;
- Het politieke debat tussen het college en de gemeenteraad (dualisme) zo veel mogelijk te stimuleren;
- Te streven naar een breed gedragen collegeakkoord of raadsprogramma met duidelijke afspraken, maar met ook voldoende ruimte voor alle partijen om invloed op het beleid uit te oefenen;
- De bereikbaarheid en dienstverlening van de gemeente hoge prioriteit te geven;
- Het onderwerp integriteit continu aandacht te geven:
 - Raad en college beleggen elke twee jaar een bijeenkomst over integriteit, zodat dilemma's regelmatig besproken worden;
 - De burgemeester is hoeder van de integriteit en daarmee ook vertrouwenspersoon voor raad en college. De burgemeester stelt een tweede vertrouwenspersoon aan, waarbij ervoor wordt gezorgd dat er altijd een man en een vrouw vertrouwenspersoon zijn.

5.2 De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie wil dat inwoners zoveel mogelijk zelf verantwoordelijkheid nemen voor het eigen handelen en — samen met anderen en met de overheid — de zorg voor de samenleving oppakken. De gemeente moet op haar beurt dan wel open staan voor initiatieven van inwoners, maar ook voor initiatieven van instellingen, bedrijven en kerken. Vooral als die het algemeen belang op het oog hebben. Hierbij past een overheid die meedenkt, participeert, drempels verlaagt en faciliteert.

De ChristenUnie wil inzetten op het meedenken van inwoners, platforms en comités voorafgaande aan beleidsvorming in de raad. Burgerinitiatieven willen we ruimhartig verwelkomen en participatie stellen we op prijs. Bij de komende Omgevingswet zal participatie een belangrijke plek innemen. Wel letten we erop dat de gemeenteraad vanaf het begin heel duidelijk is over de ruimte die er is voor burgerparticipatie. Dat luistert nauw: aan de ene kant niet pas het gesprek aangaan als keuzes al gemaakt zijn, maar aan de andere kant ook geen ongecontroleerde burgerparticipatie.

Inwonerpeilingen, experimenten met nieuwe vormen van vertegenwoordiging en andere manieren, zoals een 'dorpsraad', om inwoners te betrekken bij de besluitvorming, moeten aanvullend zijn op het mandaat dat via de verkiezingen door de inwoners is gegeven. Juist bij belangentegenstellingen is het de gemeenteraad, die als hoeder van het algemeen belang, knopen doorhakt. Het lokaal bestuur blijft eindverantwoordelijk.

De ChristenUnie waardeert het eigene van wijken. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van buurten (wijken) te betrekken bij zaken die hen raken.

Voor een betrokken wijkenbeleid kiest de ChristenUnie voor wijkambassadeurs: mensen die met beide benen in de buurt staan en makkelijk toegang hebben tot ambtenaren, raadsleden en wethouders. Ook een centrale 'dorpsraad' behoort tot de mogelijkheden.

- In Huizen gaan we, vanuit vertrouwen, actief werk maken van '*right to challenge*' (uitdaagrecht): het recht om als bewoners de gemeente uit te dagen en aan te geven dat je, bijvoorbeeld als wijk of als dorp een voorziening zelf in stand wilt en kunt houden.
- Raadsleden en/of wethouders hebben regelmatig een vrij toegankelijk inloopuur in het wijkcentrum of andere centrale plek in de wijk.
- Ruimte voor inwoners die verantwoordelijkheden op zich nemen (bijvoorbeeld in coöperaties of buurtplatforms) op het gebied van duurzaamheid, energie, zorg, lokale economie of wijkbeheer.
- De ChristenUnie wil dat continue burgerparticipatie een vanzelfsprekende en grote plaats inneemt bij (de invoering van) de Omgevingswet.
- Huizen maakt werk van burgerparticipatie. Heldere kaders en procesafspraken zijn onontbeerlijk en worden vooraf duidelijk gecommuniceerd met de burgers.
- Het streven is om bij zo veel mogelijk participatietrajecten ambtelijke ondersteuning aanwezig te laten zijn, waarbij het verslag wordt opgesteld in samenspraak met bewoners en initiatiefnemers (niet alleen door initiatiefnemer).
- Wijken krijgen meer eigen mogelijkheden om keuzes te maken die passen bij de wijk en zo mogelijk ook eigen budgetten.
- Bezwaar maken of wensen en bedenkingen uiten door burgers op ingediende plannen moet eenvoudiger, niet meer via een brief of mail maar op de gemeentelijk website met DigiD login.
- De Omroeper moet gemoderniseerd worden, zodat meer algemene informatie beter toegankelijk is voor burgers. Dit houdt dat het taalgebruik in de Omroeper eenvoudiger moet met duidelijke uitleg van begrippen en procedures met de mogelijkheden tot bezwaar en de wettelijke termijnen.
- Een communicatieplan opstellen om Omroeper meer onder de aandacht te krijgen bij de burgers.

Betrekken van jongeren

Democratie is geen statisch begrip, maar een werkwoord. Daarom wil de ChristenUnie zich inzetten om inwoners en dus ook de jongeren in Huizen te betrekken bij de lokale democratie. Wij vinden dat nodig omdat door samen te praten over de uitdagingen in onze gemeente, we met elkaar tot gedragen oplossingen kunnen komen. De ChristenUnie ziet uit naar de inbreng van het opstartende jongerenpanel.

- In Huizen wil de ChristenUnie zich inzetten om de inspraak van jongeren te verbeteren. De beslissingen die wij nu nemen, gaan over hun toekomst.
- Plannen van de gemeente moeten ook getoetst op de gevolgen voor jongeren (generatiecheck).
- De burgemeester van onze gemeente zal de 18-jarigen bij verkiezingen via een brief of andere benadering persoonlijk uitnodigen om voor de eerste keer hun stem uit te brengen.
- Jongeren in Huizen worden specifiek bij de festiviteiten op 4 en 5 mei betrokken en ervoor uitgenodigd.
- Huizen zorgt er voor dat alle leerlingen uit de groepen 6 tot en met 8 van de basisscholen uit de gemeente zicht krijgen op wat de gemeenteraad doet, bijvoorbeeld door het organiseren van gastlessen over/vanuit de gemeentepolitiek.
- Huizen onderzoekt de mogelijkheden voor een kinderburgemeester.

Lokale Media

Onafhankelijke lokale en regionale media zijn cruciaal voor de lokale nieuwsvoorziening en de lokale democratie. Ze informeren inwoners, houden bestuurders scherp en agenderen maatschappelijke kwesties.

- We formuleren lokaal mediabeleid in overleg met het veld. Hierin willen we ook aandacht voor de veiligheid van journalisten.
- De ChristenUnie wil onderzoek naar de haalbaarheid van een lokaal mediafonds, omdat het belangrijk is gericht kwetsbare onderdelen van de nieuwsvoorziening te kunnen ondersteunen, zoals onderzoeksjournalistiek of journalistiek in wijken of bij doelgroepen. Hierbij willen we de provincie ook betrekken vanuit zijn rol als hoeder voor de kwaliteit van het lokale openbaar bestuur.
- We gaan werken aan een nieuwe 'Huizer Courant'.
- We stimuleren samenwerking tussen verschillende media in Huizen, bijvoorbeeld het Nieuwsblad voor Huizen en NH Gooi.

Digitalisering en privacy

Ontmoeting tussen inwoners en overheid vindt op veel verschillende manieren plaats. Dat kan fysiek, maar Nederland digitaliseert snel. Door de coronacrisis is die digitalisering verder versneld. Ook zien we dat traditionele vraagstukken op gebied van veiligheid, gezondheid, zorg, en in de fysieke leefomgeving steeds meer ondersteund worden door digitale middelen zoals camera's, digitale platforms, zelfhulp op afstand, en data-analyse.

In deze digitale ontwikkeling moet onze gemeente juist gebruik vooropstellen en het risico van verkeerd gebruik minimaliseren. Dit vraagt om een sterke aanpak die zorgt voor beveiliging van onze gegevens, aanpak van digitale criminaliteit, en borging van onze privacy.

Voor het vertrouwen in de overheid is het van het grootste belang dat zorgvuldig met persoonsgegevens wordt omgegaan. Inwoners hebben daar recht op, ze moeten daarom goed geïnformeerd zijn over wat er met hun gegevens gebeurt. Alle medewerkers van onze gemeente weten hoe ze met persoonsgegevens om moeten gaan.

- Bij ontwikkelingen van deze technologieën staat niet alleen het welzijn van de individuele burger maar ook de bloei van de samenleving als geheel centraal.
- Inwoners moeten daarom geholpen worden om digitaal vaardig(er) te worden.

- De ChristenUnie wil in Huizen een digitale aanpak, aansluitend bij de landelijke Smart City-aanpak, waarin inwoners, bedrijven, scholen, maatschappelijke instellingen en de gemeente samen de regionale samenleving sterker maken, technologische innovaties implementeren, en deze toegankelijk maken voor elke inwoner.

Communicatie

Voor veel mensen wordt de samenleving complex. Veel ouderen, personen met een migratieachtergrond en laaggeletterden vinden het vaak ingewikkeld om op tijd de juiste informatie te vinden of om bij de overheid aan te kloppen voor hulp. De ChristenUnie wil dat de gemeente Huizen haar regels zo simpel mogelijk houdt.

- De gemeente communiceert zo duidelijk en eenvoudig mogelijk met inwoners.
- De ChristenUnie wil dat berichten over aanvragen en besluiten, zoals vergunningen, (bestemmings)plannen en lokale regelgeving niet alleen digitaal zijn in te zien maar ook in de lokale papieren media verschijnen.
- De gemeente gebruikt bij schriftelijke communicatie met inwoners eenvoudig Nederlands.
- In Huizen kunnen inwoners, naast de digitale weg, altijd bij een fysiek loket met hun (aan)vragen bij de gemeente terecht.

Gemeentelijke herindeling en samenwerking

Samenwerking of fusie van gemeenten moet 'van onderop' plaatsvinden. Hiermee bedoelen we dat de gemeenteraden van de individuele gemeenten hiertoe besluiten. Zij vormen de onderste en daarmee de verantwoordelijke bestuurslaag.

Uitgangspunt voor de ChristenUnie is, dat de kwaliteit van de gemeentelijke organisatie (ook wel bestuurskracht genoemd) voldoende moet zijn en blijven. Als deze bestuurskracht tekortschiet, is de gemeenteraad de eerstverantwoordelijke om te gaan zoeken naar versterking van deze bestuurskracht.

Bestuurlijke samenwerkingsverbanden zoals de Regio Gooi en Vechtstreek en de Metropoolregio Amsterdam kunnen bijdragen aan het behalen van hogere ambities en een betere uitvoering. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de raad zicht en controle houdt op besluiten die binnen een samenwerkingsverband worden genomen. Individuele gemeenten moeten hun eigen beleid kunnen blijven voeren.

- De ChristenUnie is geen voorstander van een fusie van Huizen met omliggende gemeenten.
- Voorstellen voor schaalvergroting (samenwerking met andere gemeenten in allerlei gradaties) worden beoordeeld op basis van inhoud, kwaliteit, draagvlak en herkenbaarheid.
- De ChristenUnie steunt (het wettelijk mogelijk maken van) initiatieven die kaderstelling en controle rondom samenwerkingsverbanden versterken.
- De raad maakt afspraken over hoe samenwerkingsverbanden vanuit de raad worden gevoed en gecontroleerd.

6 Zorg

De ChristenUnie gelooft in een samenleving die is gebaseerd op naastenliefde. Eén van de kenmerken van de samenleving van nu is dat bijna iedereen deel uit maakt van een of meerdere netwerken van mensen, zoals gezinnen, klassen in scholen, vriendengroepen, de straat en de buurt, online netwerken en sociale media. Tegelijk is er sprake van individualisme en eenzaamheid, en zijn er mensen die niet mee kunnen komen.

We hebben in de afgelopen jaren moeten bezuinigen op sociale en maatschappelijke voorzieningen, vooral waar het gaat om zorg voor kinderen, jongeren en kwetsbare inwoners. Daarom is het belangrijk dat de gemeente er goed op let dat deze inwoners voldoende kunnen blijven meedoen in de samenleving.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente Huizen voorzieningen in stand houdt, juist omdat we (nog meer) willen werken aan preventie en vroege signalering. Samenhangend zorg- en preventieaanbod organiseren we daarom zo dicht mogelijk bij onze inwoners.

We willen in Huizen bijdragen aan een samenleving waarin iedereen ertoe doet en meedoet. Wij blijven inzetten op een participatiesamenleving; het is belangrijk dat mensen elkaar als het kan helpen en voor elkaar zorgen. Tegelijk moet de gemeente zorgen voor passende ondersteuning en hulp aan mensen, die het niet op eigen kracht redden.

Inkoop voor jeugd, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en beschermd wonen willen we integraal gaan organiseren. Dus één contract voor alle domeinen om te benadrukken dat Huizen uitgaat van de leefwereld van mensen en niet van de wettelijke kaders, met ruimte voor maatwerk en keuzevrijheid.

Uitgangspunt van de ChristenUnie is dat ieder mens waardevol is en dat die waarde niet afhangt van prestaties, gezondheid, seksuele geaardheid, afkomst, geloofsovertuiging, leeftijd, gewenstheid of geluk. Al het leven, in gaafheid en gebrokenheid, verdient het om tot ontplooiing te komen, te participeren, om te worden beschermd en om zorg te ontvangen als dat nodig is.

6.1 Volksgezondheid

Gezondheid is van invloed op prestaties op school, op het werk en in de maatschappij. Een gezonde leefstijl is eerst en vooral een verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar gaat ook de maatschappij aan. Door te investeren in preventie zorgen we ervoor dat mensen (langer) gezond blijven. Wij willen dat jongeren gezond en vrij van verslaving opgroeien. De gemeente is verantwoordelijk voor de instandhouding van de (regionale) gezondheidsdienst (GGD) en daarmee voor het uitvoeren van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg.

De levensverwachting van inwoners verschilt regelmatig per wijk. De ChristenUnie maakt zich daar zorgen over en zet zich in om deze verschillen tegen te gaan.

- In alle wijken wordt er (op maat) voor jong en oud ingezet op preventie in de vorm van leefstijlverbetering.
- De gemeente Huizen gaat door met het project Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG).
- De gemeente stelt voor het ontwikkelen van het lokale gezondheidsbeleid en voor het bepalen van prioriteiten, een gemeentelijke gezondheidsprofiel of verschillende wijkgezondheidsprofielen op. Het liefst ziet de ChristenUnie maatwerk per wijk.

6.2 Zorg voor kwetsbare inwoners

De ChristenUnie is groot voorstander van zorg die dichtbij is georganiseerd. Zorg op een menselijke schaal en met een menselijk gezicht.

De gemeente Huizen werkt integraal als het om hulp, zorg en participatie gaat. De ChristenUnie wil dat er gedacht wordt vanuit de zorgvraag van burgers. Een keukentafelgesprek is een gesprek waarin de zorgvrager zelf aangeeft wat hij of zij nodig heeft, welke richting van hulpverlening wordt ingezet, wie kan helpen en ondersteunen bij het hervinden van de eigen kracht.

Medewerkers die namens de gemeente gesprekken voeren met hulpvragers (bijvoorbeeld in (sociale) wijkteams en keukentafelgesprekken) krijgen mandaat om toezeggingen te doen over schuldhelpverlening, indicaties voor respijtzorg, Wmo-voorzieningen en jeugdhulp. Alleen dan wordt integraal indiceren mogelijk.

In toenemende mate wordt er een beroep gedaan op hulpverlening binnen de kerken. Kerken pakken steeds vaker maatschappelijke taken op. Deze constructieve rol en toegevoegde waarde vragen, met inachtneming van de scheiding tussen kerk en staat, om wederzijds respect en om versterking van de contacten tussen overheid en kerken (diaconieën). Naast kerken geldt dit dezelfde ook voor andere levenseschouwelijke organisaties.

- Bij aanvragen van inwoners voor ondersteuning door de gemeente wordt een gesprek gevoerd met de aanvrager, samen met andere gezinsleden, mantelzorgers of een onafhankelijke cliëntondersteuner.
- We zorgen ervoor dat inwoners beter op de hoogte zijn van de voorzieningen en hulp die de gemeente kan bieden.
- Integrale afwegingen worden gemaakt in één beschikking voor zowel Wmo, jeugdhulp, participatiewet, minimabeleid enz.
- De aanvrager wordt indien gewenst actief ondersteund door een onafhankelijke adviseur bij het formuleren van een hulpvraag en bij het kiezen van de juiste oplossingen, en wordt actief gewezen op deze mogelijkheid.
- Een persoonsgebonden budget (pgb) is één van de instrumenten om passende zorg onder regie van de zorgvrager aan te vragen. De ChristenUnie wil het dat pgb-gebruik mogelijk blijft en dat inwoners die mogelijkheid kennen. Zo hebben zorgvragers altijd de mogelijkheid om identiteitsgebonden of andere noodzakelijke zorg in te kopen als deze onverhoopt niet gecontracteerd is.
- Er is structureel overleg tussen kerken (diaconieën) en de gemeente om kerken een volwaardige plaats te geven in de sociale structuur van het dorp en de wijken.

- Een eigen bijdrage voor zorg/ondersteuning mag nooit leiden tot zorgmijding.
- De ChristenUnie wil meer hergebruik en delen van (zorg-)middelen.
- De gemeente werkt in overleg met onderwijs, bibliotheken en wijkteams aan de aanpak van laaggeletterdheid.
- De gemeente organiseert een onafhankelijke ombudsfunctie, die kan bemiddelen tussen cliënten en gemeente.

Personen met verward gedrag

Het aantal mensen met verward gedrag op straat neemt toe. Er zijn veel minder GGZ (geestelijke gezondheidszorg)-bedden. De ChristenUnie wil bijsturen waar nodig. De gemeente zet in op vernieuwende vormen van zorg. Mensen die verward gedrag vertonen, horen in ieder geval niet thuis in een politiecel, maar verdienen de aandacht van omgeving en hulp. Tegelijk zal de samenleving meer oor en oog moeten krijgen voor burens die 'anders' zijn.

- Samen met de GGZ worden afspraken gemaakt hoe mensen met verward gedrag in hun eigen situatie kunnen worden ondersteund, hoe netwerken betrokken worden, en hoe wordt voorkomen dat mensen afhankelijk worden van de GGZ.
- De gemeente zet, in het kader van het hervinden van de eigen kracht, in op zelfhulpgroepen voor mensen met verward gedrag en op de beschikbaarheid van woonruimte.
- De politie, de GGZ, de Spoedeisende Hulp-afdeling van het ziekenhuis en de wijkteams maken afspraken over wat te doen bij het aantreffen van mensen met verward gedrag. Voorkomen wordt dat deze mensen in een politiecel terecht komen.
- We investeren in beschermd wonen en in de zorg voor mensen met GGZ-problematiek die thuis wonen: 24x7 ambulante psychische zorg in de wijk, inloophuizen en time-out voorzieningen voor kortdurende opname.

6.3 Mantelzorgers

Dagbesteding en respijtzorg (tijdelijke vervanging) zijn belangrijk om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Daarom zet de ChristenUnie in op respijtzorg, waardering van de mantelzorger en het proactief benaderen van mensen die, soms zonder dat zij dat zelf weten, mantelzorger zijn geworden.

- De gemeente ontwikkelt een ruimer aanbod in mantelzorgondersteuning, waaronder een respijtzorgvoorziening.
- De gemeente wijst mensen die mantelzorger zijn of worden actief op ondersteuning.
- We geven mantelzorgers in Huizen een eigen positie, zorgen zo dat zij goed in beeld zijn bij de gemeente, en voorkomen dat aandacht voor mantelzorgers pas komt na aandacht voor de zorgvrager.
- De gemeente ontwikkelt een visie op informele zorg en de manier waarop informele zorg zich verhoudt tot de formele zorg.
- De gemeente faciliteert de coördinatie van informele zorg.
- De ChristenUnie wil specifieke ondersteuning voor jonge mantelzorgers, zeker als zij zorgtaken moeten combineren met school of studie.
- De gemeente Huizen draagt actief waardering uit voor mantelzorgers en stelt een mantelzorgcompliment beschikbaar.

- De ChristenUnie wil dat mantelzorgers die voor het verlenen van mantelzorg intrekken bij de zorgvrager de mogelijkheid krijgen in de huurwoning te blijven wonen bij overlijden van de zorgvrager.

6.4 Vrijwilligers

De gemeente kent vele vrijwilligers en is trots op al het werk dat zij verzetten. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde binnen onze samenleving. Daarom wil de gemeente vrijwilligerswerk faciliteren en niet moeilijker maken door extra regels of beperkingen. Dit geldt voor het doen van vrijwilligerswerk naast een uitkering, maar ook voor het geven van mantelzorg naast een baan en het activeren van vluchtelingen door vrijwilligerswerk.

- Vrijwilligers kunnen, indien nodig, gratis een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) krijgen.
- In Huizen continueren we de ondersteuning van de Vrijwilligerscentrale Huizen en zorgen we ervoor dat inwoners makkelijk de weg hiernaartoe weten te vinden.
- Vrijwilligersinitiatieven ondersteunen we, zo mogelijk ook financieel. Zij hebben vaak een eigen manier van werken waardoor met relatief weinig middelen veel mogelijk is. Dit is vaak hun kracht. We steunen de organisaties om deze manier van werken zo mogelijk in stand te houden.

6.5 Iedereen telt en doet mee

Met het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap is een inclusieve samenleving dichterbij gekomen. Maar de ChristenUnie wil verder. Mensen met een beperking moeten mee kunnen doen en ook daarvoor wil de ChristenUnie zich vol inzetten. Daarom willen we voor Huizen een inclusieagenda opstellen om zo werkelijke stappen te maken naar de inclusieve samenleving.

- De gemeente zorgt dat haar gebouwen en voorzieningen goed toegankelijk zijn voor alle inwoners. Ook digitaal moet de gemeente voor iedereen goed bereikbaar zijn.
- De openbare ruimte en het openbaar vervoer wordt op zo'n manier ingericht dat mensen met een beperking zich thuis voelen in Huizen en zich er zelfstandig kunnen redden.
- De gemeente werkt aan het ontwikkelen én uitvoeren van een lokale inclusieagenda. De doelgroep wordt hier actief bij betrokken.
- De gemeente zorgt ervoor dat (gemeentelijke) evenementen toegankelijk zijn voor bezoekers met een beperking.
- De gemeente Huizen zoekt actief naar mogelijkheden om kinderen met een beperking te laten sporten.
- We gaan onderzoeken of er behoefte is aan een mobiliteitsplek, een plek waar mensen met een beperking mobiliteitshulpmiddelen kunnen lenen en uitproberen en waardoor sport voor deze groep bevorderd wordt.
- Huizen stelt een toiletnorm op, zodat er voldoende beschikbare toiletten aanwezig zijn in drukke voetgangers- en verblijfsgebieden. Om dit te bereiken stelt de gemeente ook de toiletten in gemeentelijke gebouwen open en overlegt met horeca en ondernemers.

Discriminatie en racisme

Elke inwoner van Huizen heeft recht op een rechtvaardige behandeling, onafhankelijk van religieuze achtergrond, afkomst, handicap of andere status. Discriminatie en racisme doen afbreuk aan die gelijkwaardigheid en vrijheid.

- De gemeente besteedt structureel aandacht aan racisme en discriminatie, in ieder geval door als lokale overheid met de samenleving in gesprek te gaan. Specifiek moet hierbij aandacht zijn voor jongeren.
- Medewerkers van de gemeentelijke organisatie moeten over voldoende kennis en vaardigheden beschikken op het gebied van onbewuste vooroordelen, discriminatie, antisemitisme en racisme en krijgen hier training voor.

6.6 Langer zelfstandig

Steeds meer mensen met een zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Woningen moeten dus geschikt zijn voor ouderen en mensen met een beperking. De ChristenUnie vindt dat de gemeente Huizen daarin, samen met woningeigenaren en woningcorporaties een grote verantwoordelijkheid heeft.

Niet alleen woningen maar ook de openbare ruimte moet toegankelijk en veilig zijn en uitnodigen tot ontmoeting en activiteiten. Daarom wil de ChristenUnie het sluiten en centreren van voorzieningen zoveel mogelijk voorkomen.

- Woningeigenaren krijgen voorlichting over het levensloopbestendig maken van hun woning.
- De gemeente biedt de Blijvers- en Verzilverlening aan zodat particulieren hun woning makkelijker kunnen aanpassen.
- Er komen afspraken met woningcorporaties om woningen geschikt te maken voor bewoners die zware zorg nodig hebben.
- Er zijn voldoende aangepaste zorgwoningen, ook voor de groep jongvolwassenen met een psychiatrische achtergrond.
- De openbare ruimte moet veilig en toegankelijk zijn en ruimte bieden voor ontmoeting. We kijken de komende periode in overleg met ouderen, verzorgingshuizen, welzijnsorganisaties en ouderenorganisaties of er plekken of situaties in de openbare ruimte zijn waar verbetering nodig is.
- We schalen de voorzieningen voor ouderen niet af. Met het oog op de inzet op preventie, de verdere vergrijzing, de waardevolle bijdrage van vrijwilligers bij deze voorzieningen en het voorkomen van eenzaamheid zijn deze voorzieningen nodig. We houden daarom ook goed in de gaten of er niet meer voorzieningen nodig zijn.

6.7 Ouderen

Ouderen betekenen veel voor onze samenleving. Ze hebben bijgedragen aan het functioneren van de samenleving zoals die nu is. Daarom verdienen ouderen aandacht en steun, juist in deze tijd. Veel ouderen functioneren prima en weten lang hun weg zelfstandig of met zelf georganiseerde hulp of netwerken te vinden.

Maar vaak ontstaat door lichamelijke of geestelijke klachten een verminderde mobiliteit. Enzaamheid wordt zo een steeds groter risico. De ChristenUnie heeft hier oog voor en zet zich in om eenzaamheid te bestrijden.

- In overleg met de wijk, kerkelijke diaconieën of verenigingen wordt gekeken hoe voorzieningen met een sociale functie open kunnen blijven, bijvoorbeeld door zelfbeheer.
- Sport en bewegen voor ouderen wordt een speerpunt in het gemeentelijke sportbeleid.
- De ChristenUnie wil dat mensen ouder dan 70 jaar standaard een bezoek krijgen vanuit het wijkteam/de welzijnsorganisaties om (verborgen) problemen als eenzaamheidsproblematiek op te sporen.
- Om zaken als eenzaamheid en psychische problemen aan te pakken wordt zingeving bij gesprekken met ouderen met een zorgvraag (keukentafelgesprek) een bespreekbaar onderwerp, zo nodig maakt de gemeente hiervoor gebruik van deskundigheid van kerken of andere levensbeschouwelijke organisaties.
- Huizen wordt een dementievriendelijke gemeente.
- We realiseren een tweede geheugenhuis in Huizen.
- We behouden onze welzijnslocaties, onder andere met het oog op de toenemende vergrijzing van de bevolking.
- Huizen maakt een Ouderenwoonakkoord (zie ook hoofdstuk wonen en ruimte).
- De website van de gemeente is 'ouderenproof'. Er is een actuele sociale kaart, die ook in gedrukte vorm beschikbaar is.
- Samen met de bibliotheek wordt een cursus aangeboden om ouderen zo nodig meer digitaal vaardig te maken.

Alleenstaanden

Steeds meer mensen in onze samenleving zijn alleenstaand. Jongeren blijven langer alleen voordat zij een relatie aangaan, ouderen komen alleen te staan door verlies van hun partner, of mensen zijn hun hele leven alleen. Velen weten prima een zelfstandig leven te leiden. Maar er kunnen perioden in het leven zijn dat alleenstaanden extra aandacht of hulp nodig hebben, juist omdat zij niet kunnen terugvallen op een partner en soms (te) laat om hulp vragen, juist omdat ze gewend zijn zelfstandig problemen op te lossen en niet op anderen te leunen. Als ChristenUnie hebben we hier oog en oor voor en kijken we hoe we alleenstaanden kunnen ondersteunen wanneer dat nodig is.

- In het gemeentelijk beleid gaan we in kaart brengen welke ondersteuning er nodig is voor alleenstaanden.
- In Huizen zijn we extra alert op eenzaamheid onder alleenstaanden en hebben we een plan van aanpak om eenzaamheid te voorkomen.

6.8 Opvangvoorzieningen

De gemeente heeft de verplichting mensen die door wat voor oorzaak dan ook geen dak boven het hoofd hebben, opvang te bieden. Opvang heeft als doel te voorzien in basisbehoeften, mensen tot rust te laten komen en vervolgens te begeleiden naar noodzakelijke hulp en uiteindelijk weer naar zelfstandigheid.

- Er is voldoende en adequate opvang voor dak- en thuislozen. Niemand in Huizen slaapt buiten zijn/haar wil op straat.
- Opvang is zo kort en zo sober mogelijk; cliënten worden gestimuleerd via een hulptraject stappen te zetten om het eigen leven weer op te pakken.
- De ChristenUnie wil geen jongeren en gezinnen in de reguliere daklozenopvang.
- De gemeente zorgt voor (eventueel tijdelijke) woonvormen voor mensen met een acute woonbehoefte, bijvoorbeeld door scheiding of schulden.

6.9 Zorg voor vluchtelingen

De gemeente Huizen is verantwoordelijk voor goede opvang van vluchtelingen. Mensen die huis en haard hebben verlaten moeten een veilig onderkomen krijgen. We zijn ons er van bewust dat het draagvlak hiervoor soms kwetsbaar is. Daarom willen we dat nieuwkomers zo snel mogelijk opgenomen worden in onze samenleving. Dat begint met de taal leren, maar ook dat gaat sneller en beter als nieuwkomers actief deelnemen aan de maatschappij. De ChristenUnie pleit allereerst voor gespreide, kleinschalige opvang van vluchtelingen. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv'ers) verdienen bijzondere aandacht. Het percentage dat in de problemen raakt en een opleiding niet afmaakt is hoog.

De gemeente moet de taakstelling voor huisvesting van statushouders halen, maar moet ook bewaken dat dit niet tot verdringing op de huizenmarkt leidt. Dit kan door (tijdelijk) extra huisvesting te realiseren, en door het verbouwen van bijvoorbeeld kantoorpanden tot woningen. Gemeenten dienen hier zo nodig actief het gesprek over aan te gaan met het provinciebestuur. 'Asielzoekerwijken' of 'vluchtelingenflats' zijn absoluut onwenselijk, daarom is spreiding belangrijk.

Nieuwkomers moeten zo snel mogelijk deel kunnen nemen aan (vrijwilligers)werk en participeren in verenigingen. Mogelijkheden om actief kennis te maken met en deel te nemen aan de maatschappij helpen nieuwkomers bij hun integratie. Initiatieven vanuit de samenleving die hiervoor georganiseerd worden, verdienen aanmoediging en ondersteuning. Belangrijk is tegelijk dat nieuwkomers leren dat de Nederlandse normen en waarden leidend zijn.

De ChristenUnie vindt dat iedereen recht heeft op onderdak. Dat geldt ook voor uitgeprocedeerde asielzoekers en staatlozen. Zolang de buitenschuldregeling onvoldoende werkt of landen van herkomst onvoldoende meewerken aan terugkeer mogen uitgeprocedeerden daar niet de dupe van zijn. Gemeenten moeten tenminste minimale opvang (bed, bad en brood) bieden, ook wanneer de landelijke regeling hiervoor is stopgezet.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid voor het, verspreid over de wijken, huisvesten van statushouders. Indien nodig worden er extra (tijdelijke) woningen of alternatieve woonvormen gerealiseerd.
- Activiteiten vanuit de samenleving die taal en participatie van nieuwkomers bevorderen worden omarmd. De gemeente steunt (financieel) maatjesprojecten, omdat die bijdragen aan de kennismaking met onze waarden, cultuur en taal.
- Voor amv'ers wordt er in overleg met het COA en het lokale onderwijs een voorschoolprogramma op de opvanglocatie gestart.

- De gemeente schakelt het bedrijfsleven in en daagt hen uit statushouders in dienst te nemen.
- De gemeente zorgt voor tenminste bed, bad en brood (en begeleiding!) voor uitgeprocedeerde asielzoekers zolang ze (nog) in Nederland zijn.
- Het gemeentebestuur maakt, in samenspraak met alle belanghebbenden (het COA, de IND, VluchtelingenWerk Nederland, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken en bedrijfsleven), een lokaal beleidsplan voor snelle en efficiënte integratie van nieuwkomers.
- We zorgen dat er een plan is voor noodopvang van vluchtelingen.

7 Gezin, jeugd en onderwijs

Kinderen en jongeren hebben de toekomst, maar verdienen ook in het heden (extra) aandacht. De gemeente Huizen moet daarom inzetten op veilige gezinnen, veilige scholen en veilige buurten. De ChristenUnie wil dat kinderen die extra ondersteuning nodig hebben dit zoveel mogelijk dicht bij huis en school kunnen krijgen. In Huizen is er onderwijs en ondersteuning die past bij de cultuur, identiteit en achtergrond van het gezin.

7.1 Ondersteuning van kinderen en jongeren

Investeren in gezinnen

Stabiele, sterke en liefdevolle gezinnen vormen de veilige basis voor kinderen. De ChristenUnie wil dat stellen met kinderen handvatten aangereikt krijgen om te kunnen bouwen aan hun relatie en aan het ouderschap. Zo moet de geboortezorg niet alleen gericht zijn op de lichamelijke voorbereiding op de komst van een kindje, maar ook op de mentale voorbereiding. Onderzoek laat zien dat voorlichting en begeleiding positief werken tegen stress in de relatie. Een kind is het beste af als de ouders het samen goed hebben, daarom willen we ouders ondersteunen door ouderschaps cursussen via consultatiebureaus aan te bieden.

In de huidige cultuur zijn de verwachtingen van relaties hoog en tegelijkertijd is trouw in relaties niet vanzelfsprekend. De afgelopen decennia is het aantal echtscheidingen en verbroken relaties fors toegenomen. Voor kinderen is de echtscheiding van hun ouders vaak bijzonder ingrijpend. Steeds meer raken we hiervan doordrongen, zeker als we de verhalen horen over pijnlijke vechtscheidingen.

Ondersteuning en preventie bij relatieproblemen zijn nodig, omdat daarmee kinderen in hun kwetsbare positie worden beschermd en veel relatieleed voor ouders wordt voorkomen. We gaan ook met de kerken in gesprek over welke rol zij hierin kunnen spelen. In Huizen is vanuit kerken bijvoorbeeld meerdere keren een "Marriage course" gegeven. We willen in de prenatale voorlichting meer aandacht voor psychosociale aspecten en veranderingen in de relatie als gevolg van het vader- en moederschap.

- Met professionals uit het veld ontwikkelt de gemeente preventief (v)echtscheidingsbeleid, allereerst gericht op het laagdrempelig en vrijwillig versterken van relaties van alle ouders in Huizen maar daarnaast ook op tijdige hulp als een scheiding onvermijdelijk is.
- Ouderschaps cursussen en informatie over relatieondersteuning moeten laagdrempelig beschikbaar zijn. De ChristenUnie is daarom voorstander van een relatiedesk.
- Extra inzet op initiatieven waarin ouders andere ouders ondersteunen, bijvoorbeeld via buurtgezinnen, Home-Start en de Family Factory.

Effectieve ondersteuning

Door in 2015 de jeugdzorg te decentraliseren, heeft het Rijk het vertrouwen uitgesproken in gemeenten dat zij samen met de jeugdzorgaanbieders de jeugdhulp kunnen organiseren. We zijn een eind op weg, maar om de transformatie echt te laten slagen zal, naast voldoende

middelen van het Rijk voor deze taak, verder ingezet worden op een integrale blik op de achtergrond van problemen van kinderen en jongeren die zich melden bij de jeugdhulp. We zien een maatschappelijke ontwikkeling waarbij ouders steeds vaker een beroep doen op jeugdhulp. Als ChristenUnie vinden we het belangrijk dat we in Huizen bespreekbaar maken dat bepaalde moeilijkheden bij het leven horen, uiteraard zonder iemand met een hulpvraag de deur te wijzen.

De ChristenUnie pleit voor preventie en vroege signalering, want ouders en kinderen zijn erbij gebaat als op het juiste moment de juiste zorg beschikbaar is. Zo licht of zo zwaar als nodig is. Hiervoor is nodig dat de zorgvragers, het gezin, samen met de omgeving en professionals één plan maken. Het is van belang dat daarbij integraal gekeken wordt.

In het hulpverleningstraject willen we de eigen kracht en de netwerken van gezinnen inzetten en versterken. Jeugdhulp moet beschikbaar zijn voor alle kinderen en ouders die ondersteuning nodig hebben. Het spreekt voor zich dat het Rijk daarvoor voldoende adequate middelen beschikbaar stelt.

Om snel hulp te kunnen aanbieden is het belangrijk om de zorg dichtbij plekken te organiseren waar kinderen verblijven. Dit kan door het onderwijs samen met jeugdzorg arrangementen te laten ontwikkelen. De ChristenUnie pleit ervoor expertise in de kinderopvang of school te halen. Zo wordt ingezet op preventie en wordt voorkomen dat op termijn doorstroming naar duurdere en zwaardere vormen van zorg nodig is. Tegelijkertijd ondersteunt het de leerkracht die met zijn of haar zorgen over een kind, samen met de ouders, terecht kan bij een professional, die de zorg overneemt.

- De ChristenUnie wil extra investeren in pleeggezinnen, gezinshuizen en steungezinnen om het aantal uithuisplaatsingen en opvang in instellingen terug te dringen en zwaardere hulpverleningstrajecten te voorkomen.
- Ouders/gezinnen worden actief gewezen op de mogelijkheid om via een PGB identiteitsgebonden of specialistische zorg in te kunnen kopen als de gemeente deze zorg niet heeft ingekocht.
- De gemeente zorgt, samen met de zorgpartners, voor continuïteit van zorg en ondersteuning als jongeren in de jeugdzorg 18 jaar worden.
- Multi-probleemgezinnen zijn gebaat bij een integrale aanpak waarin betrokken hulpverleningsinstanties nauw samenwerken en daarbij is de aanpak van één gezin, één plan, één coördinator belangrijk.
- Inkoop van jeugdhulp gebeurt niet alleen op prijs, maar vooral op kwaliteit.
- Kinderen, jongeren, ouders en scholen worden betrokken bij een integrale visie op jeugdhulp.
- Jongeren die mantelzorger zijn worden optimaal ondersteund vanuit de Wmo, zodat zij gewoon naar school kunnen gaan en vrije tijd hebben.
- Extra zorg voor kinderen die met hun moeder in de vrouwenopvang verblijven.
- Voor zwerfjongeren is er opvang en begeleiding en zogenaamde spookjongeren worden opgespoord.
- De gemeente biedt tienermoeders ondersteuning, zorg en begeleiding.
- De gemeente ondersteunt de werving van pleegouders, zodat kinderen, als dat wenselijk is opgevangen kunnen worden in hun eigen omgeving.

- In Huizen zorgen we voor voldoende deskundige ondersteuning van pleegouders zodat zij het pleegouderschap kunnen volhouden.
- Om gezondheidsproblemen tegen te gaan en het (sociaal) welzijn te bevorderen, zorgt de gemeente ervoor dat ieder kind de mogelijkheid krijgt om te sporten.
- Omdat de eerste 1001-kritieke dagen van een kind zo belangrijk zijn voor de ontwikkeling van het kind moet juist in deze periode informatie en begeleiding aan ouders en baby's optimaal zijn.
- De ChristenUnie pleit voor voorlichting over digitale veiligheid op scholen en aan ouders, zodat kinderen bewust en veilig leren omgaan met internet en sociale media.
- We stimuleren en bevorderen de psychische gezondheid bij kinderen en ouders, en extra inzet op het voorkomen van depressies en suïcide onder jongeren.

De ChristenUnie in Huizen wil de volgende punten aanpakken zodat de kosten in de jeugdzorg beheerst kunnen worden:

- Wanneer we andere vormen van financiering dan de huidige onderzoeken, maken we de afweging niet alleen op kosten, maar vooral op kwaliteit, maatwerk en keuzevrijheid.
- We bevorderen de weerbaarheid van kinderen en jongeren en maken bespreekbaar dat bepaalde moeilijkheden bij het leven horen.
- We maken heldere afspraken met zorgaanbieders.
- In Huizen zetten we ons in om wachtlijsten te voorkomen. Zo investeren we in preventie en het voorkomen van duurdere zorg.

Kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen huiselijk geweld en kindermishandeling. De gevolgen van mishandeling zijn groot. Daarom is het belangrijk dat er extra wordt ingezet op het voorkomen, signaleren en stoppen van kindermishandeling. Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners van Huizen.

Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende, hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang het liefst op een plek waar alle hulp onder een dak geboden kan worden. Registratie bij Veilig Thuis en bij de politie moet zo zijn dat het duidelijk is welke vorm van huiselijk geweld er speelt. Zo kan snel passende handhaving en zorg ingezet worden.

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog-risicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.

7.2 Onderwijs

Voor kinderen en jongeren is de school een belangrijke plek. Een plek waar ze zich cognitief en sociaal ontwikkelen en waar ze andere kinderen en jongeren ontmoeten. De ChristenUnie is voor de vrijheid van onderwijs. Vanuit hun verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun

kinderen moeten ouders kunnen kiezen voor een school die aansluit bij de eigen waarden, identiteit en idealen. De gemeente moet de diversiteit van scholen op levensbeschouwelijke en pedagogische gronden respecteren. Er moet in Huizen vrijheid van schoolkeuze zijn.

De scholen in Huizen zijn niet van de gemeente, maar van de samenleving. De gemeente en het onderwijs delen wel de maatschappelijke opdracht om kinderen en jongeren zich optimaal te laten ontwikkelen. In Huizen biedt het onderwijs gelijke kansen voor alle leerlingen, onafhankelijk van de wijk waarin een school staat of van de financiële situatie van ouders.

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Het is belangrijk dat het onderwijs, preventie en jeugdhulp goed op elkaar afgestemd zijn en dat gezamenlijk datgene georganiseerd wordt wat voor die bepaalde school nodig is en wat voor leerlingen nodig is om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Zo wordt de professionaliteit van scholen en samenwerkingsverbanden benut.

- Voor het versterken van preventie en vroege signalering werkt de gemeente zoveel mogelijk faciliterend samen met professionals in het onderwijs en in de vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

Kleine scholen zijn vaak scholen die sterk geworteld zijn in hun omgeving. De ChristenUnie heeft zich zowel op landelijk als op lokaal niveau altijd ingezet voor kleine scholen. Dat blijven we in de komende tijd doen. Er is een sterke tendens in de samenleving om kinderen eerder te laten beginnen met leren. De ChristenUnie vindt dat dit een keuze is van ouders zelf. In het geval er sprake is van (taal)achterstanden wijzen consultatiebureaus ouders actief op de mogelijkheden van vroeg- en voorschoolse voorzieningen.

- Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruik maken en dat, als zij daar de middelen niet voor hebben, deelname door de gemeente wordt bekostigd.

Kinderen en jongeren moeten naar school. De gemeente zet daarom maximaal in op het voorkomen van schooluitval. In het geval van een complexe thuissituatie wordt samen met de jongere en het gezin een ondersteuningsplan opgesteld.

Helaas ontstaan er regelmatig problemen bij de overgang van kinderen en jongeren van de ene naar de andere vorm van onderwijs. Om die reden stimuleert de gemeente, met oog en waardering voor de eigenheid en identiteit van scholen, samenwerking tussen voor- en vroegschoolse voorzieningen en het onderwijs, maar ook de samenwerking tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs en het onderwijs dat daarop volgt. Zeker als het gaat om kwetsbare jongeren. Dit kan door bijvoorbeeld de inzet van vrijwillige mentoren.

Daarnaast wil de ChristenUnie dat onderwijs, overheid en arbeidsmarkt meer gaan samenwerken. Dat kan door actief de samenwerking te zoeken, maar bijvoorbeeld ook door dat de gemeente in haar aanbesteding aan plaatselijke aannemers op te nemen dat stageplekken worden mogelijk gemaakt.

- De ChristenUnie wil dat de gemeente binnen de arbeidsmarktregio inzet op een goede aansluiting van het onderwijs, overheid en het bedrijfsleven in gemeente Huizen. Hierbij vooral aandacht voor arbeidsmarktrelevante vmbo- en mbo-opleidingen.

- In Huizen krijgen kwetsbare jongeren uit het (speciaal) onderwijs de juiste begeleiding naar een waardevolle plek in onze samenleving.
- De gemeente stimuleert dat er op iedere basisschool binnen een klas of groep leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag onderwijs kunnen volgen.
- De ChristenUnie wil dat er bij huisvesting van onderwijs aandacht is voor duurzaamheid, een goed binnenklimaat, en voldoende groen en speelmogelijkheden op de schoolpleinen.
- De ChristenUnie wil dat de maatschappelijke stages voor middelbare scholieren blijven bestaan. Ze zijn van groot belang voor burgerschapsvorming van jongeren en dienen gekoppeld te worden aan lesprogramma's op school.
- De ChristenUnie wil dat Huizen stageplaatsen bij de gemeentelijke organisatie beschikbaar stelt voor jongeren uit onze eigen gemeente.
- De ChristenUnie wil dat het schoolzwemmen op de Huizer basisscholen blijft bestaan. Er moet extra aandacht zijn voor kinderen van statushouders.
- Ieder kind in Huizen moet het zwemdiploma kunnen halen. Wanneer dit niet mogelijk is vanwege financiële redenen, dan moeten de ouders/opvoeders contact zoeken met de gemeente.
- In de komende periode komen we tot een concreet plan voor nieuwbouw van de Rehobothschool.
- We evalueren en zo nodig actualiseren het integraal huisvestigingsplan scholen.
- We gaan kijken naar de behoefte en mogelijkheden voor vervolgonderwijs in Huizen.
- De ChristenUnie wil dat hoogbegaafdheid ruim aandacht krijgt en dat leerontwikkeling van deze jongeren centraal staat.
- De ChristenUnie ziet voor de gemeente een stimulerende rol, en waar nodig faciliterend, om projecten te ondersteunen op het vlak van: het bevorderen van leesvaardigheid; het voorkomen van pesten; het versterken van gelijke kansen voor iedereen. Het is belangrijk dat ouders van deze mogelijkheden gebruikmaken.

8 Veiligheid

Als inwoner van Huizen wilt u veilig kunnen leven. Dat is niet vanzelfsprekend. De overheid heeft de plicht om inwoners te beschermen en criminaliteit te bestrijden. Elke buurt of wijk heeft een eigen aanpak nodig en inwoners moeten betrokken zijn bij het opstellen daarvan.

Juist burgers, winkeliers, scholen, politie en woningcorporaties dragen bij aan goede buurten. Dat zijn buurten waarin jongeren veilig naar school gaan en ruimte hebben om te spelen, waarin iedereen met een gerust hart kan wonen, werken en winkelen en waarin ouderen zonder zorg over straat kunnen, actief kunnen zijn en nog voluit van het leven kunnen genieten.

Een buurt die er netjes en verzorgd uitziet, geeft eveneens een veilige indruk. Ook daar wil de ChristenUnie zich voor inzetten in Huizen.

8.1 Een veilige samenleving

Ook bij de aanpak van veiligheidsproblemen toont de ChristenUnie haar hart voor de samenleving. Hard waar het moet, zacht waar het kan, maar altijd met een hart. De ChristenUnie heeft aandacht voor slachtoffers en hun omgeving en stimuleert een effectieve, op herstel gerichte, aanpak van daders.

De gemeente Huizen stelt een integraal veiligheidsbeleid vast, dat gebaseerd is op onderzoek en ervaringen in de verschillende buurten. Betrokkenheid van inwoners en organisaties is van groot belang bij de analyse van veiligheidsproblemen en bij het stellen van prioriteiten bij de oplossing daarvan.

In een veiligheidsplan staan doelen en verantwoordelijkheden van de organisaties die in samenwerking een rol spelen bij veiligheid. De ChristenUnie wil dat het integraal veiligheidsplan zo tijdig door de raad wordt vastgesteld, dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het vaststellen van de prioriteiten voor de politie

Minstens één keer per jaar moet er overleg zijn tussen gemeenteraad, burgemeester, politie en openbaar ministerie waarin gesproken wordt over resultaten. Daarbij wordt ook verslag gedaan van de inzet van mensen en middelen, onderlinge samenwerking, aanrijdtijden e.d. van politie, brandweer en ambulances. De gemeenteraad moet een stevige vinger aan de pols houden bij beleid dat naar de veiligheidsregio's is verplaatst.

De inzet van de politie op velerlei terreinen van criminaliteit zorgt ervoor dat agenten steeds minder op straat te zien zijn. De inzet van (meer) Bevoegd Opsporingsambtenaren (boa's) kan daar onvoldoende compensatie voor bieden. Een verdere teruggang in de inzet van politie in het lokaal toezicht is niet acceptabel. De boa's worden toereikend op hun taak voorbereid en daarvoor uitgerust.

Inwoners worden, als oren en ogen van de politie, actief betrokken bij de veiligheid op straat, in de wijk en in huis. Dit kan door de inzet van Burgernet en van internet, zoals WhatsApp-groepen in de wijk.

Cameratoezicht is een prima middel, maar de ChristenUnie wil het beperkt (proportioneel) toepassen en inbedden in goede wetgeving (privacy) en in een goede cyclus van beleid, uitvoering en evaluatie.

De ChristenUnie stimuleert dat inwoners gemakkelijk melding kunnen maken van overlast en van crimineel gedrag, waarbij de politie contact legt met de melder over de resultaten. De mogelijkheid van het anoniem aangifte doen, biedt burgers in sommige gevallen veiligheid, maar is nog onvoldoende bekend. De ChristenUnie vraagt om voorlichting over deze mogelijkheid.

De ChristenUnie hecht aan de rol van de wijkagent als aanspreekpunt voor burgers in de wijk en zijn coördinerende taak naar andere agenten, boa's en de gemeente toe om problemen in de wijk concreet aan te pakken.

De inzet van de brandweer moet gewaarborgd blijven, juist ook met het oog op een mogelijke fusie van de Veiligheidsregio's. De steeds striktere regels ten aanzien van de vrijwillige brandweer mogen er niet toe leiden dat er straks geen vrijwillige brandweer meer is. Naast het belang van maatschappelijk draagvlak bij de brandweer moet ook rekening worden gehouden met de (hogere) kosten van de doorgaande professionalisering van de brandweer.

- Er wordt ingezet op extra beschikbaarheid en zichtbaarheid van de wijkagent.
- Inwoners worden (eventueel per wijk) betrokken bij het opstellen van het veiligheidsplan en de prioriteiten.
- De burgemeester zorgt voor lage drempels voor het doen van (anoniem) aangifte en voor goede terugkoppeling door politie.
- De ChristenUnie wil dat de politie in Huizen direct fysiek toegankelijk blijft.
- Er blijven voldoende wijkagenten beschikbaar, bij voorkeur twee per wijk
- De vrijwillige brandweer blijft een belangrijk onderdeel van het brandweerkorps.
- Er is een actieplan voor groepsaanpak in wijken waar groepen jongeren georganiseerd overlast veroorzaken. Hard optreden en tegelijk perspectief bieden zijn uitgangspunten. Ouders en netwerken spelen een belangrijke rol.
- De kosten van vandalisme worden verhaald op daders. De gemeente publiceert regelmatig de resultaten hiervan en de omvang van de schade ten gevolge van vandalisme door een 'vandalismemeter'.
- Betrek burgers bij veiligheid in hun directe omgeving d.m.v. Burgernet, en Buurtpreventie apps.
- Er is in Huizen ruimte voor organisaties die opvang en ondersteuning bieden aan (ex)gedetineerden.

8.2 Drugs en drank

Mensen zijn te waardevol om zich te verliezen in verslavingen aan alcohol, roken, drugs, seks en/of gokken. De ChristenUnie wil dat preventie in het lokale gezondheidsbeleid een belangrijke

plek krijgt. Niet alleen gericht op alcohol en softdrugs maar ook gameverslaving en het gebruik van synthetische drugs. De opkomst en acceptatie van het gebruik hiervan is zorgelijk. De risico's van het gebruik van pillen als XTC en MDMA zijn groot. Voorlichting op universiteiten, scholen en bij feesten moet vooral gericht zijn op preventie en pas dan op het veilig gebruik en controle ervan.

De ChristenUnie wil de aanwezigheid van coffeeshops voorkomen, het gebruik van drugs actief tegengaan en streng optreden bij overlast. De ChristenUnie is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten en is geen voorstander van experimenten hiermee in Huizen. Wiet is en blijft een verboden middel. Door het wietgebruik tegelijkertijd wel te gedogen geeft de overheid een dubbele boodschap af.

Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Growshops worden niet toegestaan. De gemeente moet meer doen tegen het toenemende gebruik en de groeiende acceptatie van synthetische drugs. Het dumpen van drugsafval levert enorme milieuschade op en gaat gepaard met illegaliteit en criminaliteit. De ChristenUnie wil dat Huizen zich in de regio sterk maakt voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.

Handhaving van de Drank- en Horecawet vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. Wij vragen extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen. De ChristenUnie wil dat de strijd tegen drankmisbruik gevoerd wordt samen met scholen, ouders, kerken, verslavingszorg, horeca, politie, sportverenigingen en andere betrokkenen. Sluitingstijden van horeca is lokaal maatwerk. Belangrijk daarbij is een totaalpakket aan afspraken is met horeca, politie, hulpverlening en omwonenden.

- Vestiging van een casino en gokhal wordt voorkomen.
- De gemeente organiseert (zo nodig samen met andere gemeenten) voldoende toezichtcapaciteit voor de Drank- en Horecawet. De gemeente gebruikt hiervoor regelmatig '*mystery guests*'.
- De gemeente zorgt voor voorlichting over drank en drugs op scholen.
- De gemeente zet zich samen met maatschappelijke partners in voor de preventie van alcohol- en middelenmisbruik. Niet alleen richting de jeugd, maar ook in de richting van volwassenen.
- *Happy hours* in de horeca en reclamestunts voor alcoholische dranken worden via convenanten of via de APV (algemene plaatselijke verordening) aan banden gelegd.
- De gemeente Huizen maakt zich in de regio/provincie sterk voor een taskforce drugs om druggerelateerde criminaliteit en overlast aan te pakken.
- De gemeente voert een verbod in voor het gebruik van lachgas in de openbare ruimte.
- Huizen zet zich in om de doelstellingen van zowel het landelijk als het lokaal Preventieakkoord te behalen.

Prostitutie

Prostitutie is mensonwaardig en gaat in tegen Gods bedoeling met seksualiteit. Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting, eenzaamheid en andere sociale problemen zijn de schrijnende werkelijkheid achter de schone schijn. Wij willen dat de gemeente zorg draagt voor voldoende hulp- en uitstapprogramma's voor prostituees. Regelmatige prostitutiecontrole is nodig om schrijnende situaties op te sporen, te handhaven en om hulp (via een uitstapprogramma) te kunnen bieden.

Onder jongeren spelen *sexting* en *grooming* een steeds grotere rol. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders en scholen samen optrekken als het gaat om voorlichting en hulpverlening.

Met de verschuiving van prostitutie van de clubs en bordelen naar het thuiswerken/via internet diensten aanbieden, neemt de onzichtbaarheid van de prostitutiebranche toe en daarmee ook het risico op illegaliteit, uitbuiting en mensenhandel. De ChristenUnie wil daarom nieuwe afspraken maken over preventie, opsporing, zorg en samenwerking.

Voor exploitanten moet ondernemen in deze sector zo moeilijk mogelijk gemaakt worden. Daartoe komt er een *one-strike-you're-out*-beleid. Na de 'out' wordt een pand herbestemd door de raad.

- Huizen is in regionaal verband actief met uitstapprogramma's voor prostituees (met name in clubs of zelfstandig werkend) ook als het Rijk daar geen middelen voor beschikbaar stelt.
- Huizen heeft nauwelijks zicht op de vestiging van seksrichtingen (clubs of zelfstandig werkend). De ChristenUnie wil daar in de (veiligheids)regio aandacht voor.
- De gemeente Huizen zorgt voor een veilige opvang voor slachtoffers van pooierboys, pooiers en mensenhandelaren.
- Wijkteams/professionals volgen een training om pooierboysituaties en gevallen van mensenhandel (thuisprostitutie) in de wijk te herkennen en maken afspraken met de politie over handhaving, melding en begeleiding.
- Op scholen wordt, zowel aan de ouders als aan jongeren, voorlichting gegeven over sexting, grooming en pooierboys.

Mensenhandel en uitbuiting

Mensenhandel komt niet alleen in de prostitutie voor maar ook in de horeca, de agrarische sector en productiewerk in de vorm van economische uitbuiting. Alle mogelijkheden om mensenhandel en uitbuiting tegen te gaan, moet de gemeente benutten. Dat betekent dat de verschillende gemeentelijke diensten goed samenwerken en alert zijn op signalen van mensenhandel en daarbij samenwerken met de partners zoals politie en openbaar ministerie (OM).

Radicalisering

Radicalisering vormt een bedreiging voor de manier waarop wij in Huizen in vrijheid en veiligheid leven. Het kan levens verwoesten, drijft families tot wanhoop en laat professionals soms verslagen achter. Radicalisering ontstaat als personen of groepen opvattingen ontwikkelen die haaks staan op de democratische rechtsorde en bereid zijn daar in de praktijk consequenties aan te verbinden.

Naast het beschermen van de samenleving, heeft de overheid ook een taak bij het beschermen van de individuele (minderjarige) burger. Aanpak van radicalisering bestaat daarom tegelijk uit het weerbaar maken van individuen tegen radicaal gedachtegoed. Vooral jongeren die op zoek zijn naar hun plek in de samenleving zijn kwetsbaar. Het is daarmee niet alleen een veiligheidsvraagstuk maar ook een maatschappelijk vraagstuk.

- In Huizen is er integraal beleid om radicalisering tegen te gaan.

- De gemeente is alert op de terugkeer van geradicaliseerde personen en onderneemt adequate actie.

8.3 Ondermijning: verwevenheid tussen boven- en onderwereld

Gemeenten moeten zich bewust zijn van de invloed van grootschalige criminele organisaties. Criminelen gebruiken vastgoed om crimineel verkregen gelden wit te wassen. Door een oplettende houding van gemeentebesturen kunnen wij deze ontwikkelingen op het spoor komen. Bijvoorbeeld door aandacht te schenken aan het gebruik van winkelpanden (kap- en massagesalons) of horecapanden die aanwezig zijn op een manier die nauwelijks rendement kan opleveren. De gemeente werkt nauw samen met de RIEC (Regionale Informatie en Expertise Centra).

- De gemeente Huizen komt met een plan van aanpak Ondermijning ter bestrijding van verwevenheid boven- en onderwereld en daarmee aanpakken van de georganiseerde (grootschalige) criminaliteit.
- De ChristenUnie is er voorstander van de wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur) gericht en zo veel mogelijk in te zetten.
- De gemeente betreft de inwoners actief bij het herkennen van (vermoedens van) ondermijnende activiteiten en het melden hiervan.
- Een integer en weerbaar lokaal bestuur en ambtenarenapparaat maakt deel uit van de aanpak van ondermijning. In de gedragscode in Huizen moet hiervoor aandacht zijn.

8.4 Veiligheid, kindermishandeling en huiselijk geweld

Kinderen hebben het recht om veilig te zijn, om beschermd te worden tegen mishandeling. Niet alleen kinderen maar ook ouderen en (ex-)partners zijn dagelijks slachtoffer. Verder wil de ChristenUnie een plan van aanpak voor eengerelateerd geweld en genitale verminking. Voor slachtoffers van huiselijk geweld moet er passende, hulp en/of een veilige opvang zijn. Opvang het liefst op een plek waar alle hulp onder een dak geboden kan worden.

- Al bij de zwangerschap vindt er screening plaats op hoog risicosituaties.
- Consultatiebureaus (CJG/JGZ) bieden begeleiding in het omgaan met huilgedrag van baby's.
- De ChristenUnie zet zich in voor een aanpak kindermishandeling waarin aandacht is voor preventie en voor het versterken van de interactie tussen kind, verloskunde, onderwijs, wijkteam en Veilig Thuis.
- Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, moet laagdrempelig bereikbaar zijn en bekend bij alle inwoners.
- Ouderenmishandeling krijgt de komende periode meer aandacht. Hiervoor overlegt de gemeente met mantelzorg- en ouderenorganisaties.
- In Huizen wil de ChristenUnie een integrale aanpak van de gemeente en samenwerkingspartners op het gebied van eengerelateerd geweld en genitale verminking.

9 Energie, klimaat en milieu

Mensen zijn onderdeel van een prachtige schepping waarvan het bestaan in Gods handen ligt. We laden ons op in mooie landschappen en genieten van de wonderlijke schoonheid van bloemen, bomen, insecten en andere dieren. De ChristenUnie wil krachtig inzetten op de hoopvolle en noodzakelijke beweging die gaande is naar een groene, duurzame economie die zich houdt aan de grenzen van de aarde en aan de norm van ecologische en sociale gerechtigheid. De ChristenUnie zet daarom in op een snelle en volledige energietransitie binnen één generatie.

Wij willen af van olie, aardgas en kolen, en ruim baan maken voor schone energie. Energiebesparing in industrie, gebouwde omgeving en mobiliteit wordt topprioriteit. Auto's zonder uitstoot en energieneutrale huizen worden de norm. Grondstoffen willen wij niet verspillen, maar terugwinnen en hergebruiken. Wij kiezen voor de bescherming van waardevolle natuur en een verantwoorde omgang met ruimte en landschap in en om Huizen. Voor deze plannen kunnen we niet zonder samenwerking met en enthousiasme van onze inwoners.

9.1 Duurzame Ontwikkelingsdoelen

De *Sustainable Development Goals* (Duurzame Ontwikkelingsdoelen) zijn 17 wereldwijd afgesproken doelen op het gebied van klimaat, armoede en onderwijs. De ChristenUnie wil dat onze gemeente deze SDG's integreert in al het beleid de komende periode. Wij vinden dit heel belangrijk, omdat deze 17 duurzaamheidsdoelen dé wereldwijde duurzaamheidsagenda vormen maar ook sterk vervlochten zijn met de opgaven in Huizen. Ook onze gemeente is onmisbaar bij het behalen van de doelen.

Bij het behalen van de doelen hangt het niet alleen van het Huizer gemeentebestuur af, ook bestuurlijke partners, bedrijfsleven en inwoners kunnen hun bijdrage leveren. Belangrijke onderdelen hierbij zijn:

- Inwoners betrekken bij de SDG's.
- Verankeren van de doelen in de gemeentelijke organisatie en het beleid.
- Zichtbaar maken hoe een bijdrage wordt geleverd, bijvoorbeeld via de website van de gemeente, social media of evenementen.
- Regionaal en interbestuurlijk samenwerken voor duurzaamheid.
- De gemeente heeft als doelstelling dat duurzaam en circulair wordt ingekocht. Keuzes en resultaten zijn meetbaar.

9.2 Betaalbare en klimaatvriendelijke energie en warmte

De ChristenUnie wil toe naar een lokaal vormgegeven energiesysteem van volledig hernieuwbare energie. De gemeente heeft de regie in deze lokale energietransitie en zorgt er ook voor dat het doel haalbaar en betaalbaar is en iedereen de overstap mee kan maken.

Afscheid nemen van aardgas

Bij nieuwbouw is aardgas-loos bouwen inmiddels de norm. De doelstelling is dat Nederland in 2050 geen aardgas meer gebruikt. Dit betekent nogal wat voor een eigenaar van een bestaande woning. De gemeente Huizen speelt hier lokaal op in door te zorgen voor passende plannen.

De ChristenUnie is voor de inzet van energiecoaches die inwoners begeleiden bij het zetten van stappen in het verduurzamen van hun woning en inwoners helpen om de subsidiemogelijkheden optimaal te benutten.

- Isolatie van de woning is de eerste stap. Daarna volgen maatregelen als zonnepanelen en de inzet van warmtepomp of aansluiting op warmtenet.
- De gemeente ondersteunt ook de minima in Huizen bij het verduurzamen van hun woning.
- Een inwoner van Huizen moet op één plek terecht kunnen voor zowel technische als financiële arrangementen om zijn woning aan te passen.
- De ChristenUnie ziet de rol van de gemeente in het faciliteren van duurzaamheidsfondsen en duurzaamheidsleningen en wil dat de gemeente zich aansluit bij de gemeentelijke verduurzamingsregeling.
- Het uitvoeringsplan om afscheid te nemen van aardgas wordt per wijk samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald.
- Komende raadsperiode wordt er (naast Stad en Lande) nog een wijk aangewezen die een begin maakt met de verduurzaming en aardgasvrij maken van de woningen in die wijk.
- Voorkom energiearmoede: waar aardgas wordt vervangen door duurzame warmte, investeren we direct in isolatie zodat de energierekening omlaag gaat.

Investeren in warmtenetten

De ChristenUnie wil de potentie van geo- en aquathermie (aard- en waterwarmte) benutten en steeds minder afhankelijk zijn van aardgas en houtige biomassa. Lage- en midden-temperatuur warmtenetten hebben meerwaarde voor de verwarming van woonwijken. De ontwikkeling van warmtenetten vraagt echter duidelijke afspraken over de rol van betrokken publieke en private partijen, over een (gelijk) speelveld voor warmteleveranciers en transparantie.

Energiecoöperaties en lokale initiatieven

Energiecoöperaties brengen de energietransitie dichterbij de burger en maken lokaal eigendom mogelijk. Daarom willen we dat het gemeentebestuur deze coöperaties als partner ziet en zo nodig praktisch en financieel ondersteunt. Dit geldt ook voor projecten voor kleinere maatregelen thuis, zoals isolatie. Een lokaal (gemeentelijk) energiebedrijf is volgens de ChristenUnie een goed idee. De gemeente ziet dan toe op een goede verdeling tussen de lasten en de lusten.

Participatie

Belangrijk is dat omwonenden nauw betrokken worden bij plannen voor energieopwekking, zoals zonne-energie, en dat zij kunnen meeprofiteren van de voordelen. Participatie zorgt ervoor dat lusten en lasten eerlijker worden verdeeld en kan op allerlei manieren: van een gebiedgebonden bijdrage die terugvloeit naar de lokale samenleving tot een aandeelhouderschap van inwoners/coöperatie. Belangrijk is wel dat dit voor iedereen in Huizen bereikbaar is (dus ook voor inwoners met een kleinere portemonnee).

- We willen ruimte voor publieke investeringen in warmtenetten en zien een belangrijke rol voor de publieke netwerkbedrijven. Ook willen we ruimte voor participatie vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten.
- Ook willen we ruimte voor participatie en zeggenschap vanuit de buurt en voor coöperatieve modellen van warmtenetten. Consumentenbescherming en keuzevrijheid staan hierbij hoog in ons vaandel.
- Bij de opzet van energiecoöperaties hanteert de gemeente ook sociaal-maatschappelijke kaders (inspraak, participatie, welke gebieden eerst) met aandacht voor:
 - Actieve betrokkenheid van omwonenden, grondeigenaren en overige belanghebbenden;
 - Minimaal 50% lokaal eigendom.

Meer duurzaam opgewekte energie

De ChristenUnie vindt het belangrijk zorgvuldig met zonne-energie projecten om te gaan. Daarom ook zijn we kritisch als het gaat om zonne-parken op het land. Want eerst moet de gemeente zich richten op het plaatsen van zonnepanelen op de grote lege daken van gebouwcomplexen in Huizen, waaronder gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed en particuliere woningen, maar ook corporatiebezit, VVE's (verenigingen van eigenaars) en bedrijfspanden.

Opwekking van zonne-energie op daken en in gevels is een uitstekende vorm van meervoudig ruimtegebruik. Door de groei van elektrische mobiliteit zal de vraag naar laadmogelijkheden toenemen. Daarom wordt geschiktheid van daken voor zonne-energie en het aanleggen van laadinfrastructuur verplicht in het Bouwbesluit utiliteitsbouw.

- De gemeente Huizen zoekt naar participatie van energiecoöperaties, zodat bewoners en bedrijven met elkaar kunnen investeren in zonne-energie.
- De ChristenUnie zal zich zo veel mogelijk inzetten op het plaatsen van zonnepanelen op daken en gevels van woningen en bedrijven. De gemeente geeft het goede voorbeeld, ook op het gebied van energiebesparing en zuinige verlichting.
- In het Bouwbesluit wordt plaatsen van zonnepanelen op (bedrijfs)daken als uitgangspunt opgenomen.
- Bij keuzes voor het plaatsen van zonnepanelen in onze gemeente gaan we gebruik maken van de Zonneladder als objectief instrument.
- De ChristenUnie is voor behoud van de natuur en wil in en aan de randen van natuurgebieden zoals het Goois Natuurreservaat en het Gooimeer geen windmolens plaatsen.
- De komende periode worden er meer oplaadpunten voor zowel elektrische auto's en als e-bikes gerealiseerd.
- Zorgvuldige integratie in het landschap (meervoudig ruimtegebruik).

Energiebesparing openbare ruimte en industrie

De gemeente moet de lokale industrie uitdagen om samen een energiebesparingsconvenant te sluiten. Door samen te werken, brengen bedrijven elkaar tot ideeën, en zetten ze extra stappen om energie-efficiënt te worden.

- Duurzaamheid pakt de gemeente Huizen integraal aan en wordt in ieder beleidsstuk waar het relevant is, meegenomen (duurzaamheidstoets).

- De gemeente neemt in de verkeers- en vervoersplannen CO₂-emissiereductie integraal op. Met aandacht voor alternatieven voor de auto, het stimuleren van gebruik van openbaar vervoer en fietsverkeer. (In regio's waar er weinig alternatieven voor de auto zijn, zetten we in op het stimuleren en faciliteren van carpoolen.)
- Bij grootschalige energieprojecten moet de omgeving zeggenschap krijgen en kunnen participeren.
- De gemeente Huizen zorgt ervoor dat de eigen behoefte aan energie duurzaam, binnen de landsgrenzen, het liefst zo lokaal of regionaal mogelijk opgewekt wordt.
- In de komende raadsperiode maken we het gemeentelijke inkoopbeleid volledig duurzaam en eerlijk: 100% schone energie uit Nederland en producten die voldoen aan de regels van eerlijke handel.
- Met woningcorporaties spreken we af dat alle sociale huurwoningen in 2030 energieneutraal (nul-op-de-meter) zijn, waarbij de woonlasten gelijk blijven.
- LED-verlichting is de norm bij openbare straatverlichting.
- Alle kantoren in Huizen voldoen in 2023 aan Energielabel C.

9.3 Natuurbeleid en Aanpassing aan de klimaatverandering

Toekomstbestendig waterbeheer

'Leven met water' raakt ook Huizen. Door versteende gebieden en de toename van extreme buien ontstaat steeds vaker overlast en schade. De extremen merken we ook in lange droge, hete periodes. Daarom is het noodzakelijk dat de gemeente een strategie ontwikkelt. Dit vraagt goede samenwerking met de waterschappen.

Er moet een plan komen waarin de gemeente en het waterschap het watersysteem als één systeem beschouwt, los van de verschillende verantwoordelijkheden. Waterschappen kunnen meer binnenstedelijk investeren dan ze tot nu toe doen, immers het merendeel van hun inkomsten komt uit de bebouwde omgeving. Vervolgens kan met dit plan de samenwerking worden gezocht met de provincie en het deltaprogramma, om de noodzakelijke financiering van de projecten rond te krijgen.

- Er komt de komende raadsperiode een klimaatadaptatieplan dat ten minste samen met het waterschap is ontwikkeld.
- Inwoners hebben een belangrijke rol als het gaat om waterberging. De gemeente zet de 'Operatie Steenbreek' voort en maakt optimaal gebruik van de beschikbare informatie, publiekscampagnes en mediamomenten.
- Er wordt zoveel mogelijk ingezet op een aparte afvoer en gebruik van regenwater.
- De komende raadsperiode zetten we in op de aanpak van achterstallig rioolonderhoud, gekoppeld aan het klimaatadaptief maken van Huizen.
- De gemeente stimuleert de aanleg van groene daken en geeft zelf het goede voorbeeld. Daarmee werken we in Huizen aan meerdere doelstellingen tegelijk: waterberging, verkoeling, biodiversiteit en zonnepanelen leveren meer rendement.

Vergroening stedelijk gebied en schone lucht

Natuur is goed voor de mens, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Maar natuur en groen staan onder druk door de behoefte aan woningen en mobiliteit. De komende periode zetten we in de bebouwde kom in op uitbreiden van groen via 'Operatie Steenbreek', op behouden van

groen en breiden we daarom groen uit in Huizen en vervangen we zoveel mogelijk bestrating door groen(stroken). Verdichting en vergroening moeten hand in hand gaan om hittestress te verminderen, biodiversiteit in het dorp te vergroten en bij te dragen aan schonere lucht en betere leefbaarheid. We ondersteunen particuliere initiatieven die daaraan bijdragen.

- De ChristenUnie pleit voor goede voorlichting (campagne) over het stoken van hout en over het nut van houtrookfilters.
- De ChristenUnie wil een proactieve houding van de gemeente om de bewoners hun tuinen meer te gaan vergroenen door hulp van 'Operatie Steenbreek'.
- Het behouden en uitbreiden van groen opnemen in de Omgevingsvisie en een belangrijk onderdeel laten zijn in de nieuw- en verbouw van woningen in de gemeente.
- De aanpak van Invasieve exoten (Reuzenbereklaauw, Japanse Duizendknoop) wordt voortgezet.

Biodiversiteit in de gemeente

De biodiversiteit (soortenrijkdom) neemt schrikbarend af. Doel is om de biodiversiteit en natuurrijkdom te versterken. Dit doen we in Huizen door:

- Vergroening van het stedelijk gebied (met gebruikmaking van inheemse soorten).
- Herplantplicht bij boomkap wordt (weer) ingevoerd, zowel voor de overheid als particulieren.
- Meer aandacht voor lage struiken en heesters in het openbaar groen, onder anderen als nestel- en schuilmogelijkheid voor kleine vogels en dieren.
- Natuurvriendelijke maatregelen bij plagen zoals de Eikenprocessierups.
- Gemeentegrond alleen te verpachten onder strikte duurzaamheidsvoorwaarden gericht op behoud of versterking van de biodiversiteit.
- In het groenonderhoud is behoud, herstel en versterking van biodiversiteit een speerpunt.

9.4 Afvalstoffen

Inzameling herbruikbare grondstoffen

HIER MOETEN WE NOG REGIONAAL OVER AFSTEMMEN

Niet alles waar we vanaf willen is afval. Veel artikelen kunnen worden hergebruikt. De ChristenUnie wil de Huizers bewuster maken van de waarde van artikelen en hergebruik stimuleren.

Aan het resterende afval worden steeds strengere normen voor afvalscheiding gesteld. In 2025 mag er nog 30 kilo restafval per persoon per jaar zijn. In afval zitten waardevolle grondstoffen die niet verloren mogen gaan. De ChristenUnie wil afval zien als grondstof en streeft een hoog scheidingspercentage na. Als afval goed gescheiden wordt, kunnen de grondstoffen worden aangeboden voor hergebruik. In de komende raadsperiode wordt de afvalverwerking opnieuw regionaal aanbesteed. Speerpunten in deze aanbesteding zijn een hoog scheidingspercentage, onafhankelijk van de wijze van afvalscheiding en een acceptabel kostenniveau.

- Hergebruik via kringloopwinkels en afvalbrengstations wordt gepromoot.

- Gezamenlijk aanpak circulaire economie met lokale branche en ondernemersverenigingen (bijv. voor het uitwisselen van lokale reststromen).
- Afval scheiden is de norm.
- Om het percentage terugwinning van plastic afval te verhogen, wordt de komende periode meer ingezet op een duidelijke communicatiecampagne over het scheiden van PMD afval bij de mensen thuis.
- Voor de keuring van plastic afval is het noodzakelijk dat het afval zichtbaar is voor de sorteerdere, daarom wil de ChristenUnie gratis PMD-zakken verstrekken bij supermarkten en het scheidingsstation.
- Het tegengaan van zwerfafval heeft prioriteit.
- De gemeente Huizen stimuleert ook scholen, maatschappelijke organisaties en bedrijven om afval te scheiden en faciliteert hen hierin zoveel mogelijk.
- Er wordt meegedaan aan landelijke bewustwordingsacties rond het voorkomen en hergebruiken van afval, zwerfvuil en compost.
- Bij aanbesteding neemt de gemeente op dat grondstoffen aan het eind van de levenscyclus eenvoudig te scheiden en herbruikbaar moeten zijn.

10 Meedoen op de arbeidsmarkt

Werk hebben is belangrijk. Ons werk is de plek waar talent en verantwoordelijkheid tot hun recht komen. Ook in Huizen zijn er mensen die geen baan hebben en voor wie het in meer of mindere mate moeilijk is (betaald) werk te vinden. Er zijn daarnaast teveel mensen die ondanks een baan dicht bij of zelfs onder de armoedegrens leven.

We leven in één van de rijkste landen ter wereld, maar ook in Nederland is armoede en lukt het niet iedereen om het hoofd boven water te houden. De ChristenUnie vindt dat niemand in Huizen aan zijn of haar lot mag worden overgelaten.

Dit vraagt niet alleen om een goede manier van omgaan met de sociale zekerheid maar vooral om het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen mensen zelf aan perspectief kunnen werken.

- De ChristenUnie zet zich in voor positief bijstandsbeleid waarin mensen niet gezien worden als kostenpost, maar ondersteund worden om een bijdrage te leveren aan de buurt en gemeente waar ze wonen.
- De ChristenUnie zet zich in voor bijstandsbeleid vanuit vertrouwen en de menselijke maat.
- In Huizen zetten we ons actief in om mensen die geen bijstand ontvangen, maar daar wel recht op hebben, te wijzen op de mogelijkheid voor bijstand.
- In Huizen zijn we alert op arbeidsdiscriminatie op welke grond dan ook.

10.1 Aan het werk

De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt op korte en middellange termijn.

Voor mensen met beperkingen moet het vanzelfsprekend zijn dat ook zij de mogelijkheid krijgen om hun talenten in te zetten, of dat nou betaald, of via vrijwilligerswerk is. De gemeente geeft hier zelf het goede voorbeeld in en stimuleert bedrijven hier ook actief in. Misbruik van 'gratis werk' (zoals werkervaringsplaatsen) dat ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen moet worden aangepakt. Re-integratietrajecten die de kansen op betaald werk aantoonbaar verhogen moeten juist worden gestimuleerd.

De ChristenUnie vindt het belangrijk te benadrukken dat mensen meer zijn dan alleen hun verdienvermogen. Vrijwilligerswerk of op een andere manier participeren in de samenleving kan, zeker voor het welbevinden van iemand, heel waardevol zijn. Ook voor de maatschappij.

Met de Participatiewet is de rol van het SW (sociale werkvoorziening)-bedrijf veranderd. Dit vraagt een zorgvuldig proces waarbij de expertise niet verloren mag gaan. Tegelijk zijn gemeenten verplicht beschut werk te bieden. De ChristenUnie is voor coöperatieve samenwerking tussen sociale werkplaats en werkgevers.

Voor nieuwkomers is het voor een goede integratie van belang dat zij snel aan de slag kunnen. Ook hier geldt: hoe eerder, hoe beter. Aan vluchtelingen wordt maatwerk geboden om een opleiding te volgen, een leerwerktraject te doen of stage te lopen.

- De gemeente neemt, in samenwerking met bedrijfsleven, verantwoordelijkheid voor voldoende participatiebanen en werkervaringsplekken.
- De gemeente zoekt in samenwerking met het bedrijfsleven naar kwalitatief goede en voldoende beschutte werkplekken.
- De ChristenUnie vindt dat de gemeente heel zorgvuldig moet omgaan met het vragen van een tegenprestatie. Het is belangrijk dat daarbij zoveel mogelijk wordt ingezet op aansluiten bij de eigen kennis en talenten van mensen. De tegenprestatie mag niet ten koste gaan van regulier werk, en ook mantelzorg geldt als tegenprestatie.
- De ChristenUnie wil dat er aparte aandacht is voor re-integratie van 55-plussers omdat deze groep een andere aandacht vraagt.
- Ondernemers en bedrijven die aantoonbaar succesvolle (re-)integratietrajecten (leerwerktrajecten) bieden worden beloond.
- Het werk van Tomin is waardevol voor de regio. SW'ers vinden er een plek en er worden leerwerktrajecten aangeboden.
- Omdat het belangrijk is dat mensen gaan bewegen en eventueel een taak op zich nemen, krijgen sportverenigingen een rol bij integratie.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zicht samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, zowel op de korte en middellange termijn.
- De gemeente zet zich extra in om mensen met psychische klachten aan het (vrijwilligers-)werk te krijgen.
- In Huizen komt een lokaal experiment met regelarme bijstand binnen de grenzen van de wet.
- In Huizen komt er maximale ruimte voor alternatieve re-integratietrajecten en vormen van regelarme bijstand. Bijvoorbeeld door regelluwe zones in te stellen, parttimewerk te doen, duidelijk beleid voor giften en bijverdiensten, en door het mogelijk te maken een eigen bedrijfje of onderneming te starten met behoud van een uitkering.

10.2 Armoede en preventie

Ook in Nederland is er sprake van armoede. In Nederland leven ruim 400.000 kinderen in armoede. Veelzeggend is dat 60 procent van deze arme kinderen, werkende ouders heeft. De ChristenUnie wil armoede bestrijden. Armoede leidt vaak tot sociale problemen, slechtere schoolprestaties en armoede levert veel stress op.

Omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen moet maximaal worden ingezet op preventie en vroege signalering. Gezinnen met kinderen verdienen hierbij extra aandacht. Een vicieuze cirkel van achterstand, waarbij armoede van generatie op generatie overgaat moet zoveel mogelijk worden doorbroken. De ChristenUnie wil dat gezinnen optimaal gebruik maken van de armoederegelingen. Dit is onderdeel van: één gezin, één plan en één regisseur, en er wordt een gezinsaanpak gehanteerd. Voor jongeren is er extra aandacht voor het omgaan met financiën in het preventieve programma van de gemeente omdat zij financieel kwetsbaar zijn en een integrale aanpak belangrijk.

- Er moet doelgerichte en laagdrempelige voorlichting over geld en budgetbeheer aangeboden worden op ontmoetingsplekken in de wijken.
- De gemeente spreekt met woningcorporaties en energieleveranciers af dat betalingsachterstanden tijdig worden gemeld en er pas tot (dreigen met) afsluiting of huisuitzetting wordt overgegaan nadat eerst actief hulp is aangeboden, zeker bij gezinnen met kinderen.
- De gemeente kijkt ook kritisch naar het eigen gedrag als schuldeiser.
- Voor mensen met een laag inkomen en minima wordt een collectieve zorgverzekering bedongen, met een aantrekkelijk tarief en scherpe randvoorwaarden, zoals o.a. een compensatie van of meeverzekerd eigen risico.
- Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid kosten geld. De gemeente Huizen zorgt dat de minima mee kunnen doen en profiteren van een lagere energierekening.
- De ChristenUnie wil dat voorzieningen voor hulp en financiële ondersteuning beter bekend zijn bij de doelgroep.
- De toegang tot preventief budgetbeheer voor kwetsbare groepen wordt zo laagdrempelig mogelijk gemaakt.
- O.a. scholen en sportverenigingen wordt gevraagd alert te zijn op signalen van armoede bij kinderen en deze te melden bij het loket maatschappelijke zaken van de gemeente Huizen.
- We zorgen voor een compensatieregeling voor chronisch zieken en mensen met een beperking.
- Bij regelingen voor minima moet de gemeente rekening houden met de groep die qua inkomen net boven de bijstandsnorm zit.

Schulden

Om te voorkomen dat voor zowel mensen zelf, als ook schuldeisers en samenleving de gevolgen van schulden zich in rap tempo opstapelen moet de gemeente snelle en toegankelijke schuldhulpverlening bieden. De gemeente Huizen vermijdt ingewikkelde bureaucratie.

Het hebben van schulden levert veel stress op en leidt vaak tot geestelijke en lichamelijke klachten. De aanpak van schulden heeft dus haast. In de situatie waarbij mensen wel willen betalen, maar niet kunnen betalen, willen we dat de gemeente Huizen sociaal gaat incasseren. Bij het ontstaan van betalingsachterstanden kijkt de gemeente naar de situatie van de persoon, maatwerk dus. We gaan altijd uit van vertrouwen. We bieden hulp bij het herstellen van een fout of organiseren een betalingsregeling.

En hoewel wij het liefst een samenleving zouden zien waarin voedselbanken niet nodig zijn, zijn wij dankbaar voor het kostbare werk dat zij doen. Ook zij mogen op onze steun rekenen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of vervoersmiddel.

- Eén schuldenaar, één regisseur.
- Na aanmelding moet iemand binnen twee weken bij de schuldhulpverlening terecht kunnen.
- De wachttijden worden zoveel mogelijk benut. Bijvoorbeeld door mensen 'huiswerk' te geven, maar ook actief samen te werken met partners als Schuldhulpmaatje, maatschappelijk werk, de Voedselbank of de diaconie.
- De gemeente maakt als regisseur concrete afspraken met deze partners om de hulp te stroomlijnen en biedt daarin ondersteuning aan. Dat kan zijn financieel, maar ook in praktische zin, in de aansturing of in kennisoverdracht.

- In Huizen werken we met incassobureaus en deurwaarders die aangesloten zijn bij het landelijk keurmerk m.b.t. sociaal incasseren.
- In Huizen maken we een plan waarbij werkgevers die te maken hebben met werknemers met schulden in samenwerking met de gemeente hun werknemer kunnen ondersteunen.
- In Huizen realiseren we ook schuldhulp voor zzp'ers en bieden we hen ruimhartige bbz-kredieten aan.
- De gemeente Huizen zet in op het aanbieden van saneringskredieten aan mensen met problematische schulden: schulden worden afgekocht, er blijft maar één schuldeiser over. We benutten het landelijke Waarborgfonds als waarborg voor de saneringskredieten.
- Bij dakloosheid door huurschuld wordt gewerkt aan een gezamenlijke oplossing met woningcorporaties. Corporaties mogen zich niet als preferente schuldeiser opstellen. Gezinnen met kinderen die te maken hebben met (dreigende) dakloosheid komen in aanmerking voor urgentie.
- In sommige gevallen moet het mogelijk zijn om schulden af te lossen door maatschappelijke inzet.
- We zijn alert op de kwaliteit van bewindvoering wanneer mensen in de schuldsanering zitten. Wanneer zij langer dan gebruikelijk in de schuldsanering zitten komt de gemeente in actie om ervoor te zorgen dat het saneringstraject binnen de afgesproken termijn wordt afgerond.

11 Kunst, cultuur en sport

Kunst, cultuur en creativiteit verrijken het leven en geven ziel aan de stad of het dorp. In cultuur wordt de historie van de gemeente en de manier van samenleven van mensen weerspiegeld.

In de cultuursector werken professionals en amateurs samen aan het mooier maken van onze samenleving. In cultuur vinden mensen ontspanning en betekenis. Cultuur draagt bij aan een juiste balans tussen in- en ontspanning.

De ChristenUnie ziet meerwaarde van groepen mensen die gezamenlijk hun vrije tijd besteden en zet daarom in op het ondersteunen van verenigingen rondom cultuur. Daarbij vindt de ChristenUnie het belangrijk dat kinderen zich leren uitdrukken in muziek, dans en creativiteit. Dat draagt bij aan de individuele ontwikkeling van kinderen en jongeren en daarmee aan een krachtige en creatieve samenleving.

De inzet van de gemeente dient gericht op het stimuleren van deelname, kennismaking en aansluiting van cultuur op het onderwijs aan kinderen en jongeren.

11.1 Kunst, cultuur en erfgoed

De ChristenUnie pleit voor cultuur en sport in de breedte; bereikbaar en betaalbaar voor iedereen. We koesteren onze eigen lokale geschiedenis.

- Cultuureducatie voor alle kinderen. Dichtbij en betaalbaar. Kinderen uit gezinnen in armoede in Huizen kunnen korting krijgen of gratis deelnemen, dit geldt ook voor muzieklessen en/of sport. Dit nemen we ook op in de subsidievoorwaarden voor deze organisatie.
- Evenementen in Huizen moeten veilig en gezond zijn. Niet alleen zijn ze goed toegankelijk maar ook komen er heldere (subsidie-)afspraken over afval/duurzaamheid, geluid en volksgezondheid (drank/drugs). Evenementen staan in brede zin open voor deelnemers binnen de doelgroep.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en culturele voorzieningen.
- Net zoals we het maatschappelijk belang van sport zien, zien we dat ook van muziek. We zetten ons in Huizen in de komende tijd extra in voor muziekonderwijs op school, muzieklessen voor kinderen en het behoud van muziekverenigingen.
- De Cultuurnota wordt in de komende periode geëvalueerd en zo nodig herzien.
- Cultuurbeleid kan niet zonder budget. We zorgen voor voldoende middelen om het beleid uit te voeren.
- We stimuleren initiatieven en evenementen en zorgen dat er voldoende subsidiemogelijkheden zijn en heldere voorwaarden.
- Omdat we onze lokale geschiedenis moeten koesteren, willen we weer een jaarlijkse Huizerdag.

Bibliotheken

De bibliotheek blijft op Plein 2000, dicht bij het busstation en mooi centraal op het plein. Bibliotheken zijn van belang voor het leesonderwijs aan onze kinderen, het bestrijden van laaggeletterdheid en bieden alle inwoners leesplezier en toegang tot informatie (ook digitaal).

Bibliotheekvoorzieningen staan in het algemeen onder druk. Sluiting van vestigingen moet worden voorkomen. Multifunctioneel en innovatief denken kan ook hier de oplossing zijn.

Samenwerking met scholen verdient aandacht. Er kunnen ook creatieve, alternatieve haal- en brengsystemen worden ontwikkeld ter versterking of vervanging van het huidige bibliotheekwerk.

De mogelijkheden van (uitbreiding van) inzet van vrijwilligers kunnen worden onderzocht.

Monumenten en (kerkelijk) erfgoed

Erfgoed en monumenten zijn beeldbepalende elementen in steden, dorpen en wijken. Het zijn bakens in een veranderende wereld en brengen herinneringen met zich mee. Goed onderhoud en beheer van erfgoed en monumenten vinden we belangrijk en we kijken daarbij ook naar nieuwe invullingen van oude gebouwen.

Kerken zijn als religieus erfgoed beeldbepalend in steden en dorpen. Voor veel Nederlanders dragen kerken herinneringen aan belangrijke momenten in het leven. Kerken bieden een plek voor erediensten en bezinning. Veel kerken verliezen echter hun functie en daardoor dreigt leegstand en achterstallig onderhoud. Niet alle kerken kunnen behouden worden, maar er liggen wel kansen in een waardige alternatieve bestemming.

- De gemeente Huizen gaat aan de slag met het uitwerken van de Kerkenvisie. **OPMERKING: de kerkenvisie wordt de komende maand gepresenteerd. Afhankelijk van deze visie stellen we voor de ruimte te houden om dit punt nog concreter aan te vullen.**
- We bekijken welke gebouwen aan de huidige monumentenlijst moeten worden toegevoegd, en de eerste inventarisatie van naoorlogse monumenten werken we uit tot een definitieve lijst. Denk onder andere de Nieuwe Kerk en het pand aan IJsselmeerstraat 314.
- We breiden het beschermd dorpsgezicht in het Oude Dorp uit, en kijken of er ook andere delen van Huizen in aanmerking komen als beschermd dorpsgezicht.
- We kijken welke kansen herziening van het bestemmingsplan en de welstandsnota kan bieden om panden in Huizen (beter) te beschermen en de welstand van het dorp te verbeteren.
- Erfgoed bestaat uit meer dan gebouwen: we gaan in Huizen kijken wat we nog meer voor bijzonder erfgoed hebben, zoals beschermd dorpsgezicht, infrastructuur en monumentaal groen.
- Wanneer een gebouw zijn functie verliest en (mogelijke) monumentale waarde heeft, zetten we in op een alternatieve bestemming boven sloop.

Musea

Cultuur legt de verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Het bewaren en beschermen van objecten, gebouwen, monumenten, documenten en gegevens uit de al dan niet lange lokale en regionale geschiedenis vindt zorgvuldig plaats. Eventueel wordt hiervoor ondersteuning gegeven aan musea en archieven. Musea hebben een cultuurhistorisch belang.

Eenzijds om te bewaren en te beheren, anderzijds om door te geven en te leren. Het biedt ook kansen om mensen te (re)activeren. Wellicht kan de regio een rol spelen bij de bekostiging of kunnen derde (particuliere) partijen worden aangetrokken.

- Het Huizer Museum heeft een belangrijke functie, zoals het vertellen van het verhaal van Huizen, de geschiedenis, de kunst en de cultuur. Het is een toeristisch informatiepunt en werkt met veel vrijwilligers in het zichtbaar maken van de activiteiten in Huizen.
- We pakken de uitkomsten van het onderzoek naar een nieuw Huizer Museum voortvarend op, en zoeken naar een nieuwe en grotere plek voor het museum, bij voorkeur aan de Havenstraat, maar met oog voor andere kansen die zich voordoen. De ChristenUnie is voor een toekomstbestendig museum dat regionale, maar zo mogelijk ook nationale uitstraling heeft. We kijken naar de kansen die het museum biedt voor ons dorp.

11.2 Sport

Bij sporten staat plezier voorop. Daarom kiest de ChristenUnie voor een toegankelijke sportwereld waarin iedereen kan meedoen. We stimuleren de breedtesport in Huizen. Jong, oud, mindervalide, arm, getalenteerd of gewoon gezellig met elkaar; voor iedereen moet sport beschikbaar zijn.

Sportstimulering

Sporten is niet alleen gezond en leuk maar sport bindt ook samen. Sportstimulering en specifiek het betrekken van minima, ouderen, mensen met een beperking en mogelijk andere doelgroepen is daarom een speerpunt. De ChristenUnie pleit voor open clubs met een sterke verbinding tussen het sociale en het gezondheidsdomein.

Het creëren of uitbreiden van fiets-, vaar-, wandel-, nordic walking- en/of hardlooproutes is een doeltreffende en kostenvriendelijke manier om zowel bebouwde als natuurlijke omgeving voor recreatie en beweging toegankelijk te maken. Zeker als dit in regionaal verband uitgewerkt wordt.

- In overleg met relevante partijen, zoals het GNR, kijken we naar de mogelijkheden om het wandelnetwerk te laten aansluiten op logische wandelstartpunten, zoals parkeerplaatsen en horeca, voor wandelingen in het Gooi.
- In het beleid van de gemeenten wordt ruim aandacht geschonken aan voorlichting aan minima zodat regelingen optimaal benut worden om sport- en cultuurdeelname mogelijk te maken.
- Wijken krijgen de mogelijkheid om naast kinderspeeltoestellen te kiezen voor publieke fitnessapparaten.
- In Huizen zorgen we ervoor dat er ook speeltuinen zijn voor kinderen met een beperking.
- We stimuleren bewegen voor ouderen en bieden preventieve cursussen aan, zoals valpreventie.

Sportaccommodaties

De focus van de gemeente dient te liggen op de breedtesport en amateurverenigingen. Naast het zo beweeg-vriendelijk mogelijk inrichten van de openbare ruimte is het belangrijk dat de

sportaccommodaties goed onderhouden, toegankelijk voor mensen met een beperking en veilig zijn.

De gemeente moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning voor maken. In het accommodatiebeleid van de gemeente wordt getracht alle verenigingen op een passende en eerlijke maar ook financieel gedegen wijze te bedienen.

Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud. Gebouwen worden zo veel mogelijk multifunctioneel benut, enerzijds om het gebruik te optimaliseren, anderzijds om dwarsverbanden tussen (brede) scholen, sportverenigingen, kinderopvang, peuterspeelzalen, bibliotheken, muziekscholen, zorginstellingen, etc. te benutten en samenwerking te versterken.

- Alle sportaccommodaties moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Alcohol, roken en sport gaan niet samen. Het alcoholgebruik in sportkantines tijdens en aansluitend aan sportactiviteiten wordt ontmoedigd. Een alcoholconvenant tussen de gemeente en sportverenigingen kan hier een mooi instrument voor zijn.
- De buurtsportcoaches die Huizen heeft, willen we houden. Elke wijk moet een buurtsportcoach hebben om de verbinding tussen sport, onderwijs en zorg te bevorderen.
- Het schoolzwemmen blijft. Elk kind in Huizen heeft aan het einde van de basisschoolleeftijd het zwem-ABC.
- De ChristenUnie wil dat de exploitatielasten van accommodaties naar beneden gaan door in te zetten op lagere energielasten door het verduurzamen van gebouwen en lichtinstallaties. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

12 Economie

De ChristenUnie staat voor een economie die er is voor mensen in plaats van andersom. Een goede markt komt tot haar recht als arbeid en kapitaal geen tegengestelde krachten zijn en als ondernemers, werkgevers en werknemers van elkaars talenten profiteren. Een economie is volgens de ChristenUnie pas gezond als iedereen een kans krijgt en verantwoordelijkheid neemt, als werken en vrije tijd in balans zijn, als groei groen is en grenzen kent.

Een sterke lokale en regionale economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De economie draait niet alleen om groei en consumeren, maar ook om de kwaliteit van leven. De lokale overheid speelt, samen met kennisinstellingen, het bedrijfsleven en andere overheden, een belangrijke rol in de versterking van de regionale arbeidsmarkt en de (regionale) circulaire economie.

Het mkb (midden- en kleinbedrijf) is onmisbaar voor werkgelegenheid, de lokale economie, voor ontwikkelingen van producten en voor de leefbaarheid. De ChristenUnie komt op voor ondernemers.

- De gemeente Huizen stelt zich op als een partner voor ondernemers.
- De gemeente moet goede voorwaarden scheppen om lokaal en regionaal en (maatschappelijk) verantwoord ondernemerschap te stimuleren.
- De inkoop van de gemeente dient zoveel mogelijk lokaal en/of regionaal te gebeuren.
- De ChristenUnie in Huizen wil blijven investeren in goede infrastructuur en betere bereikbaarheid. Ook digitaal.
- De gemeente stelt zich proactief op tegenover bedrijven die zich in Huizen willen vestigen of bestaande bedrijven die willen uitbreiden. Dat betreft bijvoorbeeld adviseren over de mogelijkheden en ondersteuning bij het aanvragen van vergunningen.
- Sociale ondernemers krijgen een grotere kans bij aanbestedingen en overheidsinkoop; Bij alle aanbestedingen is social return een voorwaarde.
- Bevorderen van innovatie in het mkb. Toekomstbestendige (familie)bedrijven moeten voortdurend doorontwikkelen. De gemeente ondersteunt daarin, bijvoorbeeld via (het stimuleren van onderlinge) kennisdeling/kenniskringen.
- Ondersteuning van starters en doorgroeiers. Succesvolle ondernemingen zijn allemaal ooit klein begonnen. Het is belangrijk dat de lokale overheid starters op de arbeidsmarkt ondersteunt met goede werkplekken, waar afstemming, kruisbestuiving en ondersteuning kan plaatsvinden.
- Huizen zet zich in voor goede samenwerking tussen de gemeente en de provincie en omliggende gemeenten als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid.
- Voor ondernemers moet er één (digitaal) loket zijn waar men met alle (aan)vragen terecht kan. Dit loket sluit aan bij het provinciale loket.
- Bij de herinrichting of renovatie van de openbare ruimte zorgt de gemeente ervoor dat ondernemers nauw worden betrokken bij de werkzaamheden om draagvlak te creëren en de overlast te beperken.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente ondernemers niet frustreert, maar motiveert door alle ondernemers binnen 30 dagen te betalen.

12.1 Zzp'ers

Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn, bijvoorbeeld als zelfstandige zonder personeel (zzp'er). Soms verdienen zij minder dan nodig is om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. De gemeente moet wat de ChristenUnie betreft actief gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden om hen zo nodig te ondersteunen. Het voeren van een bedrijf aan huis moet voor een kleine zelfstandige niet onnodig moeilijk worden gemaakt. Gemeenten kunnen randvoorwaarden, zoals een goede infrastructuur, bevorderen.

- Zzp'ers worden begeleid en praktisch ondersteund, bijvoorbeeld door de beschikbaarheid van goed en snel internet voor de hele gemeente te bevorderen, één gemeentelijk aanspreekpunt voor ondernemers en flexplekken in het gemeentehuis open te stellen voor startups.

12.2 Duurzame bedrijven en bedrijventerreinen

De bedrijventerreinen in Huizen zijn een visitekaartje van de gemeente. Het zijn de plaatsen waar geld verdiend wordt, ondernemers elkaar ontmoeten en banen worden gecreëerd, maar ook plaatsen waar inwoners de hele dag verblijven om te werken.

- In overleg met het bedrijfsleven gaan we leegstand voorkomen. In Huizen zetten we op tijd in op herstructurering van bedrijventerreinen om tegemoet te komen aan veranderende behoeftes van bedrijven aan ruimte. Zolang er ruimte is op de bedrijventerreinen willen we geen ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen en geen bedrijven in groen en/of onbebouwd gebied.
- Huizen stimuleert goede onderlinge samenwerking tussen ondernemers met (vrijwillig of verplicht) parkmanagement.
- We zorgen voor goede bereikbaarheid per openbaar vervoer (ov) en fiets, en voldoende laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen, waaronder ook vrachtauto's.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met de ondernemers inzet op energiebesparing bij bedrijven en opwekking van duurzame energie. We maken samen duidelijke doelen voor energiebesparing.
- Stimuleer de circulaire economie door kenniskringen die zich richten op het besparen van grondstoffen, energie en het gebruik maken van elkaars warmte of energie.

12.3 Bloeiende kernen

De detailhandel verandert van aard en structuur. Hierop moet worden ingespeeld, waarbij aandacht geldt voor de leefbaarheid van de kernen en voor sociale veiligheid in en rond winkelgebieden.

- Om een levensvatbare middenstand overeind te houden komen er geen grootschalige winkels en/of outletcentra op het industrieterrein.
- Door een (gezamenlijke) aanpak van winkelcriminaliteit en een goed winkellocatiebeleid wordt de positie van (kleine) winkeliers verbeterd.

- De ChristenUnie zet zich in voor optimaal onderhoud en de uitstraling van de openbare ruimte in de winkelcentra. Toegankelijkheid voor mensen met een beperking is een belangrijk punt van aandacht hierbij.
- Kleine winkelcentra zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid en sociale contacten. We zetten we in op het behoud van functies. We gaan hier creatief mee om, bijvoorbeeld door het combineren van functies.

12.4 Recreatie en toerisme

Samen met recreatie- en toeristische ondernemers wordt een plan opgesteld waarin verblijfsrecreatie in en rond Huizen wordt gestimuleerd.

- De ontwikkeling van de kustzone wordt verder opgepakt.
- Naast de ontsluiting van toeristische trekpleisters wordt ingezet op een optimale ontsluiting van fietsverbindingen, voor zowel het recreatie als het woon-werkverkeer.
- Inzet op gebiedspromotie, samen met inwoners en lokale ondernemers.
- Voor de havens van de gemeente Huizen moet in samenwerking met de watersportrecreatie een plan opgesteld worden. Daarmee kan de gemeente Huizen écht de Haven van het Gooi worden.
- We willen het evenementenbeleid intensiveren, met name activiteiten gericht op eigen inwoners zoals sport en lokale activiteiten.
- De Huizerdag krijgt weer een plek op de evenementenkalender
- Huizen krijgt een kleinschalige camping en faciliteiten voor de camperplaats.
- Het voormalige hotel Newport wordt ontwikkeld tot hotel met internationale allure.

12.5 Werken en rusten

De ChristenUnie hecht grote waarde aan een goede balans tussen werken, zorgen en rusten. De ontwikkeling naar een 24-uurs economie lijkt niet te stoppen. Tegelijkertijd zien we mensen op zoek naar meer rust en onthaasting. De coronacrisis heeft die behoefte onderstreept. Onze samenleving en economie gedijen als er rustmomenten zijn. Vanuit onze christelijke levensovertuiging genieten wij van de zondag als collectief rustmoment. God geeft ons niet voor niets zes dagen om te werken, en een zevende dag om te genieten van rust, kerkdiensten, verstillingsmomenten en van gezin en familie.

We zien daarnaast dat door de toename van koopzondagen veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen en soms zelfs door eigenaren van winkelcentra worden gedwongen hun winkel op zondag open te stellen. Ook is er soms sprake van indirecte dwang om op zondag te werken via de macht van grote winkelketens.

De inzet van overheidspersoneel op zondag wordt zo veel mogelijk beperkt door de inzet van eigen vrijwilligers bij een evenement. Overheidspersoneel wordt niet verplicht om ten behoeve van evenementen op zondag te werken.

- De ChristenUnie wil de huidige zondagsopenstelling van winkels niet verder oprekken .

- Winkeliers mogen niet gedwongen worden om hun winkel op zondag te openen. De gemeente moet dit garanderen en bewaken.

13 Wonen en ruimte

Ieder mens heeft ruimte nodig. Ruimte om te wonen, te werken, te reizen en te recreëren. Maar de ruimte is beperkt, belangen botsen. Natuur, stikstof, woningnood, klimaat en economie, produceren en consumeren, de keuzes van de ChristenUnie zijn ingegeven door het beschermen van het natuurlijk evenwicht dat God in de schepping heeft gelegd. Duurzaam ruimtegebruik is het uitgangspunt.

13.1 Wonen

Wonen gaat over zoveel meer dan stenen stapelen. Wonen gaat over samenleven, over samenhang, over gemeenschappen in een straat, buurt of wijk.

De ChristenUnie knokt voor de kansen van starters en jonge gezinnen, voor waardig wonen voor ouderen, voor betaalbaar en duurzaam wonen voor iedereen.

Een goed en betaalbaar huis in een prettige wijk, dat is voor ons allemaal belangrijk. De beschikbaarheid van de juiste woningen is helaas niet vanzelfsprekend. Er zijn lange wachtlijsten voor sociale huurwoningen, betaalbare koopwoningen zijn schaars en voor starters nauwelijks bereikbaar en de behoefte aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector is groot.

De ChristenUnie wil dat de lokale overheid met toekomstgericht woningbeleid de woningmarkt stimuleert, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, er voldoende passende huurwoningen zijn en er ruimte is voor particuliere (nieuw)bouw. Om doorstroming te bevorderen worden ouderen gestimuleerd en gefaciliteerd om van een grote, goedkope huurwoning naar een kleiner appartement te verhuizen. Dat kan met behulp van een wooncoach en/of huurgarantie, waarbij de huur op eenzelfde niveau blijft.

Woningen en appartementen zijn een primaire levensbehoefte. Woonruimte mag daarom geen onderdeel van speculeren of winstbejag zijn. Een zelfbewoningsplicht en goede regels bij verkoop van woonruimte door woningcorporaties kunnen daar goede instrumenten voor zijn.

- Het woonbeleid van de gemeente Huizen moet gebaseerd zijn op de actuele vraag én op toekomstige ontwikkelingen. In de gemeentelijke woonvisie wordt daarom integraal naar de lokale woningmarkt gekeken en worden de noodzakelijke maatregelen beschreven. Woningcorporaties, wijkraden, huurdersverenigingen en gemeenten trekken voor wat de ChristenUnie betreft samen op bij de uitwerking van de lokale woonvisie.
- De gemeente Huizen ontwikkelt een visie op particuliere huur.
- Om doorstroming te bevorderen zet gemeente Huizen (op aanvraag) een wooncoach in.
- De gemeente Huizen voert ter terugdringing van beleggers een zelfbewoningsplicht in.
- Aan verkoop van sociale huur- en koopwoningen worden voorwaarden verbonden, zodat deze woningen langdurig beschikbaar blijven als 'sociale woning'.
- Door middel van een woonvisie met ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen voert de gemeente een integraal en duurzaam woonbeleid. Levensloopbestendige woningen zijn de norm.

- Indien mogelijk zet Huizen in op ruimte voor woonzorgprojecten maar ook voor meergeneratiewoningen, inclusieve wijken en hofjes.
- In de prestatieafspraken met de woningcorporaties wordt de volledige verduurzaming van de woningvoorraad opgenomen.
- Voor jongeren en jonge gezinnen dienen voldoende sociale huurwoningen beschikbaar te zijn.
- Woningen worden duurzaam gebouwd en de gemeente blijft inzetten op verduurzaming van bestaande woningen (nul-op-de-meter).
- Huizen biedt starters de mogelijkheid gebruik te maken van de starterslening en het starterscontract. Dit zijn goede instrumenten om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt.
- De duurzaamheidslening is in Huizen beschikbaar.
- Er wordt regionaal samengewerkt tussen gemeenten als het gaat om wachtlijstbeheer, nieuwbouw en studentenhuisvesting.
- In de gemeentelijke woonvisie komt de mogelijkheid van een verhuurdersvergunning.

Ouderenwoonakkoord

Onze senioren zijn waardevolle inwoners van Huizen. Maar ouderdom gaat gepaard met kwetsbaarheid en afhankelijkheid, op verschillende gebieden van het leven. Wonen is van die gebieden die aandacht verdient. Ouderen in Huizen hebben behoefte aan nieuwe wooninitiatieven die het gat vullen tussen geheel zelfstandig wonen en verblijf in een verzorgingshuis.

Ouderen geven aan dat er behoefte is aan nieuwe woonvarianties die meer veiligheid bieden en ontmoeting bevorderen, aan woonmogelijkheden waar de zorg in de woonvorm of in de nabijheid ervan geboden wordt. We willen de (aanpassings)mogelijkheden die er al zijn voor ouderen in hun huidige woning beter onder de aandacht brengen en zo nodig maatwerk leveren.

- Huizen bouwt zoveel mogelijk levensloopbestendige woningen en wijken, ondersteund door een goede infrastructuur (sociaal-culturele activiteiten en zorgondersteuning). Eventuele belemmeringen in de regelgeving worden zoveel mogelijk weggenomen. Renovaties worden door woningcorporaties aangegrepen om woningen levensloopbestendig te maken.
- Ouderen die een goedkope huurwoning verlaten voor een (duurder) appartement kunnen in aanmerking komen voor een huurgarant-regeling.
- Ouderen in een koopwoning kunnen gebruik maken van een Blijverslening of een Verzilverlening om de woning aan te passen zodat ze er, ondanks toenemende lichamelijke beperkingen, kunnen blijven wonen.
- Doorstromen naar woningen die beter passend zijn.
- Nieuwe wooninitiatieven en woon(zorg)vormen die het gat vullen tussen zelfstandig wonen en een verpleegtehuis, zoals een 'knarrenhof'.
- Aandacht voor sociale interactie, ruimte voor ontmoeting, bestrijding van eenzaamheid en bevorderen veiligheidsgevoel.
- Voorziening en zorg in de directe omgeving.
- Opstellen van minimumeisen voor woonvormen ouderen.

Ruimte om te bouwen

In Huizen is feitelijk geen ruimte voor grootschalige nieuwbouw. In de praktijk worden nu kleine, vrijkomende locaties ingezet voor nieuwbouw van eengezinswoningen of appartementsgebouwen, vaak op plaatsen waar bedrijfsruimte vrijkomt of een maatschappelijke bestemming wordt ingezet.

De ChristenUnie wil voorkomen dat door het invullen van allerlei kleine plekkjes Huizen verdicht en versteend, met name in het Oude Dorp. Maatschappelijke bestemmingen moeten ten behoeve van leefbaarheid en sociale voorzieningen zo veel mogelijk behouden blijven. Bebouwen van structureel groen en groene recreatieve plekken zoals speeltuinen en parken binnen de gemeente dient te worden voorkomen.

Om toch nieuwe woonruimte te creëren wordt vooral gezocht naar locaties waar transformatie kan plaatsvinden, zoals bedrijfsruimtes en kantoren. Ook denken we aan een upgrade van kleine winkelcentra, zoals de Holleblok en de Kostmand, en deze uit te breiden met appartementen.

Toekomstige generaties

Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen (krimp en/of groei) maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente Huizen zal duidelijke keuzes moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat tenslotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

- Om te kunnen voldoen aan de sociale huur- en sociale koopvraag in Huizen, dient ook de mogelijkheid naar nieuwe bouwlocaties onderzocht te worden. Verantwoordelijkheid voor nieuwbouw en transformatie ligt ook bij de corporaties.
- Waar nog mogelijk de transformatie van kantoorgebouwen naar woningen bevorderen. De gemeente heeft in deze vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen.
- In Huizen onderzoeken we de mogelijkheden voor 'duo-wonen': jongeren en senioren delen een te grote (senioren)woning, zodat jongeren een woonstart kunnen maken en er tegelijk sprake is van een bepaalde mate van ondersteuning voor de oudere(n).
- Maatschappelijke bestemmingen blijven behouden.
- We willen Huizen zo groen mogelijk houden.
- Bij transformatie of nieuwbouw moet ook ingezet worden op kleine wooneenheden.
- In Huizen komt er ruimte voor de bouw van microwoningen.
- Leegstaand gemeentevastgoed wordt in samenspraak met de gemeente beschikbaar gesteld als *startup co-working spaces* die met behulp van collectieve huurovereenkomsten aantrekkelijk zijn voor startups om te gebruiken.

Woningcorporaties

De ChristenUnie wil woningcorporaties de ruimte geven om innovatief, vraaggericht en toekomstbestendig huisvesting te bieden. Daarbij hanteren we kaders die we vastleggen in een regionale woonvisie en een gemeentelijke woonvisie.

In deze woonvisies moet aandacht zijn voor een goede verdeling over verschillende doelgroepen voor woningen en ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen. De komende raadsperiode moet er een plan zijn hoe de bestaande woningvoorraad volledig verduurzaamd wordt. Tegelijkertijd is het goed als corporaties van de keuzes die zij maken nadrukkelijker verantwoording afleggen aan de lokale samenleving (via hun bewoners, via de gemeentelijke aansturing).

Woningcorporaties dragen zorg voor voldoende sociale huurwoningen. Woningcorporaties spelen ook een rol op de koopmarkt. De ChristenUnie zet in op toename van 'sociale koop'. Het is goed dat er steeds meer goedkope koopwoningen komen, waarbij woningcorporaties via Verenigingen van Eigenaren medeverantwoordelijk blijven voor het beheer en de woningen uiteindelijk ook weer terugkopen. Dit helpt de kloof tussen huren en kopen dichten. Woningcorporaties hebben een blijvende taak ten aanzien van de leefbaarheid, op het niveau van de buurt en de wijk. Daarbij organiseren corporaties het leefbaarheidsbeleid niet alleen voor maar vooral mét de bewoners in Huizen.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat sociale woningen ook voor de doelgroep beschikbaar blijven en niet worden behandeld als beleggingsobject. We zijn daarom terughoudend met de verkoop van huurwoningen en sociale koopwoningen op de vrije markt. Woningcorporaties hebben hier een belangrijke rol.

- De gemeente besteedt in de prestatiecontracten met de woningcorporaties aandacht aan de beschikbaarheid van goede sociale huurwoningen, de leefbaarheid in wijken en de sociale koopsector.
- De gemeente Huizen stelt met de woningcorporaties doelen op gericht op het verbeteren van de energiehuishouding van woningen.
- In de woonvisie staan duidelijke afspraken met de corporaties over de volledige verduurzaming van de woningvoorraad.
- Met de woningcorporaties worden (eventueel in regionaal verband) afspraken gemaakt over voorwaarden aan de verkoop van sociale huur- en koopwoningen

13.2 Ruimte

De openbare ruimte is van ons allemaal. Vanouds beheert de gemeente de ruimte, maar dat kan ook heel goed door bewoners gedaan worden. Als de bewoners het zelf doen, wordt de kwaliteit van het groen hoger en de wijk leuker: de wijk wordt beter onderhouden en het versterkt de sociale samenhang.

Iedereen wenst een leefomgeving waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Maar daarvoor moet je wel goede afspraken met elkaar maken. Inwoners, ondernemers en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht: het is te complex en versnipperd. Daarom komt er per 1 januari 2022 een nieuwe wet: de Omgevingswet.

Doel van de Omgevingswet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet de bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale en gezondheidsdomein.

De energietransitie gaat een grote impact hebben op onze ruimtelijke inrichting. In het duurzame tijdperk gaan we allemaal wat merken van energieopwekking. De ChristenUnie wil kortom meer ruimte voor ruimte op de politieke agenda. Inrichting van de ruimte moet aansluiten bij het eigen karakter van landschappen, dorpen en steden. Daarom is het belangrijk dat ruimtelijke beslissingen zo lokaal mogelijk worden genomen, met veel aandacht voor participatie van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

- Bij het aanbesteden van onderhoud en aanleg van de openbare ruimte probeert de gemeente Huizen zoveel mogelijk van de Sustainable Development Goals na te streven.
- In Huizen is er voldoende ruimte voor kinderen om te spelen, in speeltuinen, maar ook in bosjes om hutten te kunnen bouwen en in bomen te klimmen.
- Door middel van een (beeld)kwaliteitsplan kan een gemeente samen met haar inwoners afspraken maken over de openbare ruimte.
- Het beheer van de openbare ruimte wordt duurzaam uitgevoerd, motorbladblazers worden geweerd.
- De gemeente geeft ruimte aan inwoners om hun wijk of straat in eigen beheer te onderhouden.
- Open landschappen behouden, versnippering voorkomen. Open landschappen mogen niet steeds kleiner worden. Verrommeling, versnippering en opdringerige zichtlocaties langs wegen tegengaan.
- Ruimte voor energie. Onderdeel van het nationale plan energietransitie is ook een samenhangende visie op de ruimte voor duurzame energieopwekking. Geen wildgroei, maar zorgvuldige planning met participatie van onderop. De gemeente formuleert daarom in de komende periode haar eigen visie op het energielandschap in Huizen.
- De ChristenUnie vindt goed beheer en onderhoud belangrijk. Het wegwerken van de onderhoudsachterstand van bruggen en viaducten heeft prioriteit.

Groene Schoolpleinen

We stimuleren groene schoolpleinen. Kinderen vinden een groen schoolplein leuker, mooier en prettiger, zijn geconcentreerder, rustiger, bewegen meer, zijn meer in contact met de natuur en hebben een uitdagendere speelomgeving. Daarnaast draagt een groen schoolplein bij aan verminderen van wateroverlast, hittestress en is het goed voor de biodiversiteit.

Natuur

De ChristenUnie zet zich in voor het behoud van het landschap en voor de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Natuur is kwetsbaar en kan niet voor zichzelf spreken. Er zijn dus regels nodig om de natuur te beschermen. De gemeente moet bijdragen aan behoud, verbetering en een harmonieuze ontwikkeling van de leefomgeving. Dat doen we door het Goois Natuurreservaat te voorzien van voldoende middelen.

- De groene corridor tussen Huizen en Blaricum mag niet verder worden aangetast.
- Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt rekening gehouden met (historische) landschappelijke elementen.
- Geen bezuiniging op natuur- en milieueducatie.
- De ChristenUnie wil dat natuur zo 'beleefbaar' en toegankelijk mogelijk wordt door aanleg en onderhoud van goede wandel- fiets- en beleefpaden.
- We zetten in op een sterk Goois Natuurreservaat om onze omliggende natuur te beheren.

Omgevingswet

Per 1 januari 2022 komt een nieuwe wet: de Omgevingswet. Doel van deze wet is het eenvoudiger maken van regels en meer ruimte bieden voor participatie. De nieuwe wet moet bestaande wetten vervangen en zorgen voor een integrale én gebiedsgerichte benadering. De overgang naar de Omgevingswet is een enorme operatie die niet alleen het ruimtelijke domein aangaat maar ook het sociale- en gezondheidsdomein.

- De ChristenUnie is voor een goede participatieverordening waarin beschreven staat hoe de participatie van burgers vormgegeven moet worden. Vooral: laat de gemeente daarin een goed voorbeeld geven.
- We pleiten voor een goede omgevingsvisie op gemeentelijk niveau; bij voorkeur gemaakt in dialoog met de bewoners van de verschillende (sub-)wijken.
- Belangrijk is ook een goed werkend DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Vooral: goede ondersteuning voor burgers die niet (zo) digitaal vaardig zijn.
- Bij de uitvoering van de Omgevingswet werkt de gemeente Huizen nauw samen met de Provincie en de Waterschappen.

14 Mobiliteit

Goede wegen, paden en OV-verbindingen zijn noodzakelijk om economische, sociale en culturele activiteiten te ondernemen. Mobiliteit brengt mensen bij elkaar. Maar de groeiende mobiliteit mag niet ten koste gaan van onze leefomgeving.

Meer dan de helft van de verplaatsingen gebeurt op korte afstand. Daarom krijgt langzaam verkeer in Huizen voorrang. Dit maakt onze woonomgeving leefbaar, veilig en duurzaam.

Bij verdeling van de openbare ruimte en instelling van verkeerslichten binnen onze gemeente kiest de ChristenUnie daarom voor het STOP principe: eerst Stappen, dan Trappen (fiets), dan Openbaar vervoer en vervolgens pas de Personenwagen.

De ChristenUnie gaat zich de komende periode verder inzetten voor verduurzaming van de mobiliteit (volledig CO2-neutraal in 2040), voor het vermijden van overbodig verkeer en voor vergroting van het aandeel lopen, fietsen en openbaar vervoer in de totale mobiliteit in Huizen.

Om deze duurzame mobiliteitstransitie te realiseren investeren we in sociaal veilige wandelroutes, verbetering van voetpaden en trottoirs voor met name ouderen, minder validen en kinderwagens, in meer ruimte voor de fiets met veilige fietsroutes en een fijnmazig netwerk van doorfietsroutes met een hoge kwaliteit.

Voor het vervoer binnen de regio en daarbuiten zetten we in op een railverbinding langs de A27 en snelle, frequente en rechtstreekse busverbindingen en in een goede afstemming tussen mobiliteit en ruimtelijke ontwikkeling. De gemeente Huizen is zich bewust van de belangrijke rol die de Regio Gooi en vechtstreek en de Metropoolregio Amsterdam spelen in deze ontwikkelingen en zal daarom ook binnen die verbanden richting provincie en Rijk, als verantwoordelijk voor infrastructuur van hoog niveau.

De afgelopen jaren is een verkeerveiligheidsonderzoek uitgevoerd. Een belangrijk punt is om de invulling te geven aan de conclusies van dit onderzoek.

14.1 Fiets

De ChristenUnie wil een ambitieuze fietsagenda voor Huizen.

- In de gemeente wordt een lokale fietsagenda ontwikkeld vanwege het toenemende belang van het (elektrische) fietsverkeer. Belangrijke thema's in deze agenda zijn: veiligheid, parkeren, fiets delen en elektrisch fietsen.
- Optimaliseren van de overstap fiets-ov en auto-fiets.
- Prioriteit voor fietsers (en voetgangers) bij verkeerslichten.
- Veilige fietsroutes: fietsers moeten veilig kunnen oversteken op de kruising Eemlandweg/Ambachtsweg, diverse oversteken op de Bovenmaatweg en de oversteek Bestevaer/haven.
- Aandacht voor veilig oversteken van de Huizermaatweg.

- Impuls op drukke en kansrijke regionale fietsroutes.
- Slecht onderhouden fietspaden en paden met wortelopdruk worden aangepakt. Zo veel mogelijk fietsroutes worden bij sneeuw schoongeveegd.
- De fietsenrekken worden aangepast aan de huidige maat van fietsen.
- Bestaande fietsstraten zoals de Kerkstraat worden veiliger gemaakt door bijvoorbeeld instellen van éénrichtingsverkeer voor auto's. Er wordt onderzocht of en waar meer fietsstraten mogelijk zijn.
- Er wordt gezocht naar mogelijkheden voor een centrale fietsenstalling in het Oude Dorp, met name met het oog op de zaterdagmarkt.

14.2 Voetgangers

Voetgangers zijn er tegenwoordig in verschillende vormen: lopend, met de rollator, rolstoel, kinderwagen of andere vormen van langzaam verkeer. Voetgangers zijn er dan ook in alle leeftijdscategorieën, met elk eigen wensen en voorwaarden. Toch is de ruimte voor de voetganger nog steeds volgend op andere vormen van mobiliteit, met name autoverkeer. Om daar verandering in de aan te brengen moet er een voetgangersagenda komen.

- Voor ouderen en andere mensen die minder mobiel zijn worden de looproutes naar het winkelcentra, belangrijke ontmoetingsplekken en (zorg)voorzieningen zoveel mogelijk aangepast naar hun behoeften (comfortzones).
- Wandelpaden van en naar openbare voorzieningen wil de ChristenUnie voorzien van voldoende bankjes, zodat ook mensen die minder goed ter been zijn, geregeld kunnen rusten of elkaar ontmoeten.
- Aan het toegankelijkheidspanel en ouderenbonden wordt advies gevraagd over langzaam verkeeroutes.
- Bij de (her)inrichting van de openbare ruimte worden eisen voor de toegankelijkheid met betrekking tot minder validen en ouderen uitgewerkt, bijvoorbeeld bij de Lindenlaan.

14.3 Openbaar vervoer

- De gemeente Huizen zet zich in voor het realiseren van een railverbinding Almere-Utrecht, met daarin opgenomen een station Huizen/Blaricum.
- Bushaltes zijn toegankelijk voor ouderen en gehandicapten.
- Waar mogelijk worden combinaties met het doelgroepenvervoer gezocht (regiotaxi's, scholierenvervoer, Wmo-vervoer).
- De ov-fietsen bij het busstation worden gepromoot; bij de Oude Haven en bij ziekenhuis Tergooi moet ruimte komen om de fiets achter te laten.
- Sociale veiligheid in de omgeving van haltes, stations en parkeerplaatsen wordt bevorderd.
- Er wordt zo mogelijk aangesloten bij digitale platforms die privaat- en publiek vervoer verbinden.
- Naast regulier ov draagt de gemeente bij aan het in stand houden van voorzieningen zoals de Belbus, BoodschappenplusBus, enzovoort.
- Huizen zet ook in op vervoer over water, bijvoorbeeld naar Almere en Amsterdam

14.4 Parkeren

- Parkeren in Huizen blijft gratis.
- We gaan voor (sociaal) veilige parkeergarages.
- Bij nieuwbouw is de ontwikkelaar verantwoordelijk voor de aanleg van voldoende parkeerplekken, gebaseerd op landelijk gehanteerde richtlijnen.
- Bij de aanleg en het onderhoud van transferia (carpoolplaatsen) moet zorgvuldig worden gezocht naar een optimale aansluiting op het reguliere openbaar vervoer, vervoer per auto en fietsgebruik.
- Er komen meer laadpunten voor elektrische vervoersmiddelen.

14.5 Verkeersveiligheid

- De conclusies en knelpunten uit de rapportage Verkeersveiligheid worden in relevante plannen verwerkt.
- De gemeente Huizen geeft in haar verkeersbeleid voorrang aan kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsen.
- De fietsstraat in de Kerkstraat blijft, maar wordt wel veiliger gemaakt, bijvoorbeeld door het instellen van eenrichtingsverkeer voor auto's.
- Er vindt een goede registratie van ongevallen plaats, zodat de zogenaamde 'black spots' in beeld komen.
- Paaltjes op fietspaden veroorzaken veel ongelukken. Waar de verkeersveiligheid niet in geding is, worden deze paaltjes verwijderd.
- Snel en langzaam verkeer wordt zoveel mogelijk gescheiden.
- De maximum snelheid binnen de bebouwde kom wordt 30 kilometer. Alleen op wegen met openbaar vervoer, calamiteitenroutes en ringwegen geldt 50 kilometer per uur.
- Er komen meer woonerven waar niet harder dan 15 kilometer per uur wordt gereden.
- Grotere vrachtwagens worden bij voorkeur geweerd uit het centrum. We gaan daarom in regionaal verband onderzoek doen naar een transferium.
- De gemeente Huizen werkt actief mee aan het realiseren van verkeerslessen, bijvoorbeeld op de scholen en bij instellingen. De gemeente stimuleert dat scholen zich inzetten voor het verkeersveiligheidslabel (www.verkeersveiligheidslabel.nl).
- We investeren in wegen om de kwaliteit op orde te houden.

15 Financiën

Van de gemeente verwachten wij dat zij een betrouwbare, goede rentmeester is van de beschikbare middelen. Het gaat om gemeenschapsgeld, die hetzij via de afdracht van de Rijksoverheid, hetzij via de gemeentelijke belastingen zoals de Onroerende Zaak Belasting (ozb), door onze inwoners zijn opgebracht.

In de afgelopen jaren is het takenpakket van alle gemeenten flink uitgebreid. Hierbij zijn de financiële risico's toegenomen. De beleidsvrijheid is beperkt en door bezuinigingen van de Rijksoverheid op de uitkering uit het Gemeentefonds ligt er een grote druk op het financieel beleid. Dit betekent dat, naast het uitgangspunt dat gemeenten voldoende geld van het Rijk moeten ontvangen om hun taken goed te kunnen uitvoeren, Huizen de komende periode uitgaven en inkomsten in evenwicht moet brengen en houden.

De afgelopen jaren zijn om begrotingsevenwicht te verkrijgen flinke bezuinigingen doorgevoerd en in een enkel geval zijn de lasten verhoogd. Desondanks behoort Huizen tot de gemeenten met de laagste lokale lasten en nog steeds een goede financiële reserve. De ChristenUnie staat daarom voor een efficiënt financieel beleid en het goed in beeld hebben en beheersen van risico's zodat toekomstige generaties ook met een goede financiële huishouding aan de slag kunnen.

Publieke middelen zijn per definitie schaars; er zijn altijd meer wensen dan er geld beschikbaar is. De gemeenteraad moet zorgvuldig de verschillende wensen, noden en belangen kunnen afwegen. Bij bezuinigingen wil de ChristenUnie de posten die te maken hebben met de nood van individuele inwoners, zorg, veiligheid, beheer en onderhoud van bestaande voorzieningen zo veel mogelijk ontzien. Uiteraard moet er voor mensen met weinig financiële draagkracht maatwerk mogelijk zijn. De lasten moeten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld, waarbij moet worden bedacht dat een bezuiniging ook een vorm van lastenverhoging kan zijn.

In de afgelopen periode is flink bezuinigd op sociale voorzieningen, zoals Boodschappenbus of kleine verenigingen en stichtingen. Juist deze onderdelen zijn belangrijk voor het functioneren van de samenleving. We willen daarom zoeken naar mogelijkheden hier versterking aan te brengen.

Op een aantal dossiers heeft Huizen ambities, zoals de Kust, het Havengebied of de Havenstraat. Om invulling aan die ambities te kunnen geven wil de ChristenUnie ruimte houden voor een actieve rol van de gemeente en investeringen niet op voorhand uitsluiten.

- De afgelopen periode kenmerkte zich door grote financiële tekorten (o.a. op jeugdzorg). Wij dringen er zo nodig via de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) of anderszins bij de Rijksoverheid op aan om gemeenten een passende vergoeding te geven voor de taken die moeten worden uitgevoerd.
- De lokale belastingdruk blijft bij voorkeur in lijn met de inflatiecorrectie.
- Bij dreigende begrotingstekorten wordt een brede afweging gemaakt tussen bezuinigingen en lastenstijgingen.
- Zorg voor elkaar en zeker voor onze kwetsbare medemensen staat voorop bij het maken van financiële en beleidsmatige afwegingen.

- Bij gezond financieel beleid horen voldoende reserves om calamiteiten te kunnen opvangen. Structurele uitgaven moeten met structurele middelen begroot te worden en dus niet met incidentele meevallers.
- De dienstverlening van de gemeente (heffingen en leges) is zoveel mogelijk kostendekkend.
- Bij problemen die de gemeentegrenzen overstijgen moet worden gezocht naar samenwerking en solidariteit binnen de regio om zo mogelijk tot financiële afspraken te komen of een gezamenlijke lobby te organiseren.
- Misbruik van voorzieningen moet worden voorkomen en als dit wel gebeurt is een actieve aanpak nodig. Tegelijk verlangen we van onze gemeente dat deze naast mensen staat en maatwerk levert.